

Azərbaycan beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi üçün etibarlı ölkədir

10

ƏS

№ 100 (6541) 8 iyun
2022-ci il. Qiyməti 60 qəpik

BAKI ENERJİ HƏFTƏSİ - Azərbaycanın nailiyyətlərini nümayiş etdirən mühüm platforma!

2

İlham Əliyev: "Bu konfransın keçirildiyi ilk ildən etibarən Azərbaycan özünün dünyaya açıq olduğunu elan etdi. Biz elan etdik ki, Xəzər dənizini əməkdaşlıq və sərmayələr məkanı kimi görmək istəyirik"

Qarabağda

əldən çıxan milyardlar

Yaxud Ermənistanın
büdcə və ərzaq zənbilini
doldurmaq problemi...

6

"Bu, Türkiyə və Azərbaycanın Ermənistanı verdiyi müsbət mesajların bir nümunəsidir"

"TEKNOFEST bir dünya brendinə çevrildi. Azərbaycan bu festivala çox böyük maraq göstərdi və bu, çox faydalı oldu." Bu fikirləri...

Ərdoğanın qərarı qətidir!

13

Qlobal taxıl böhranı kəskinləşir: Azərbaycan üçün təhlükə varmı?

5

Bakıda ağacları kəsib park yeri düzəldilər!

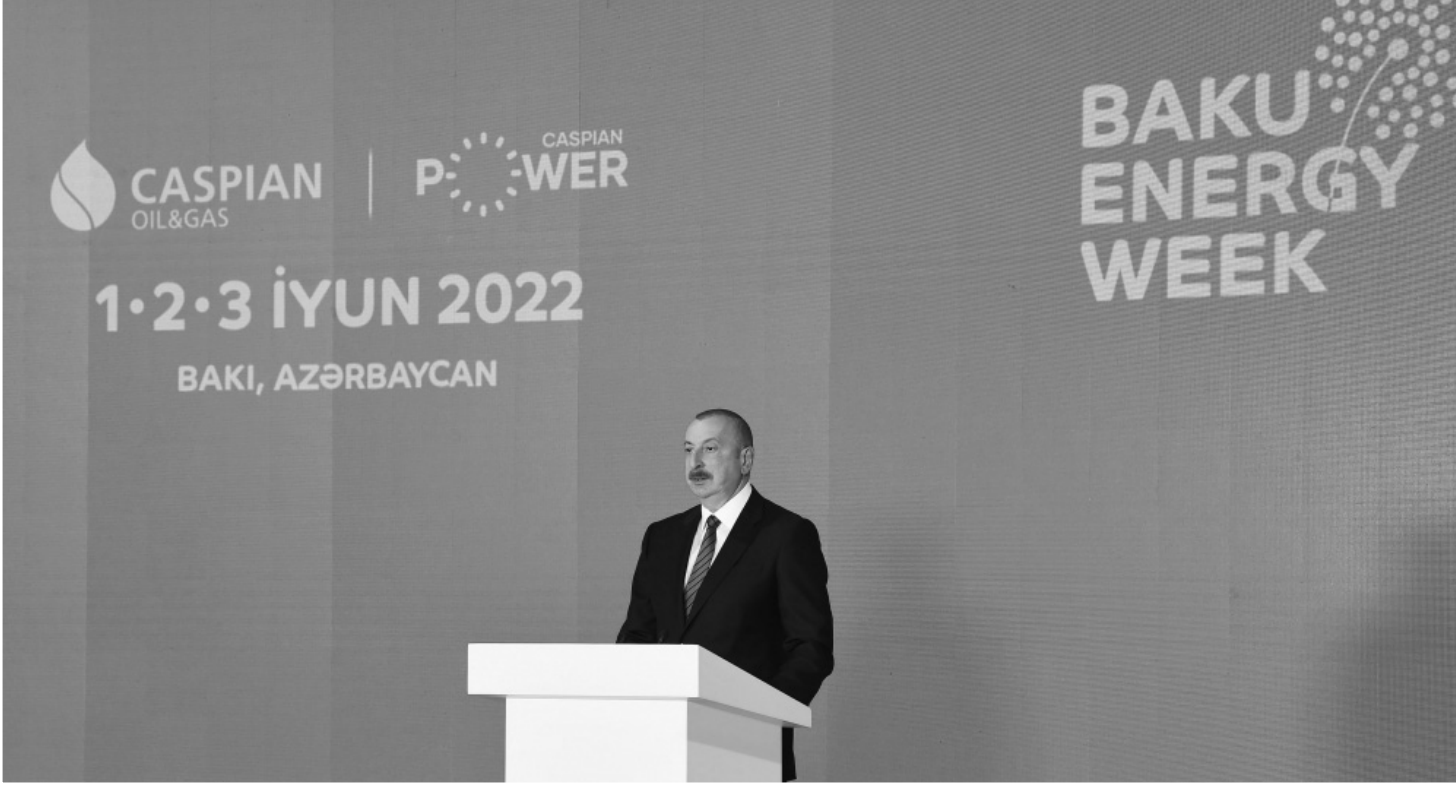

Azərbaycan turistləri qarşılamaya hazırdır?

8

BAKI ENERJİ HƏFTƏSİ - Azərbaycanın nailiyyətlərini nümayiş etdirən mühüm platforma!

İlham Əliyev: "Bu konfransın keçirildiyi ilk ildən etibarən Azərbaycan özünün dünyaya açıq olduğunu elan etdi. Biz elan etdik ki, Xəzər dənizini əməkdaşlıq və sərmayələr məkanı kimi görmək istəyirik"

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Bakı şəhərinin Pirallahı rayonu ərazisində avtomobil yollarının yenidən qurulması işlərinin davam etdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu Müşahidə Şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 13 mart tarixli 3784 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi və "Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu Müşahidə Şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 13 mart tarixli 3784 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə" 2018-ci il 29 avqust tarixli 444 nömrəli Sərəncamının ləğv edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

tinliklərlə üzleşmiş, ərazisinin əhəmiyyətli hissəsi işğal olunmuş və bir çox çağırışlarla üzleşmiş Azərbaycana diqqətinin cəlb edilməsində çox əhəmiyyətli rol oynayır.

"Bu səbəbdən, Xəzər Neft və Qaz Sərgisi təşkilatçılarının rolu həqiqətən çox vacib idi ki, diqqəti və sərmayələri cəlb etmək mümkün olsun. Bu konfransın keçirildiyi ilk ildən etibarən Azərbaycan özünün dünyaya açıq olduğunu elan etdi. Biz elan etdik ki, Xəzər dənizini əməkdaşlıq və sərmayələr məkanı kimi görmək istəyirik. Xəzərin neft və qaz yataqlarına yatırılan ilk xarici sərmayələr bizim tərəfdən və tərəfdaşlarımız tərəfindən təmin edilmişdir", - deyərək Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

"ŞAHDƏNİZ-2" LAYİHƏSİ ENERJİ TƏHLÜKƏSİZLİYİ LAYİHƏSİDİR

Hər bir ölkənin enerji təhlükəsizliyi onun milli təhlükəsizliyindən ayrılmazdır. Enerji təhlükəsizliyinin əsas elementlərindən biri təbii qazdır. Bu səbəbdən enerji təhlükəsizliyi və enerjinin şaxələndirilməsi Azərbaycan kimi istehsalçı ölkə, həmçinin tranzit və istehlakçı ölkələr üçün eyni dərəcədə vacibdir. Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, "Şahdəniz-2", TANAP və TAP dünyanın ən iri enerji layihələrindəndir. Layihəyə 45 milyard dollar məbləğində sərmayə cəlb ediləcək, marşrut boyu yerləşən ölkələrdə 30 mindən çox yeni iş yeri yaradılacaqdır. Təbii ki, bu layihə əlavə səylər tələb edəcəkdir." Eyni zamanda, dövlətimizin başçısı "Şahdəniz" layihəsinin Avropanın enerji xəritəsinə dəyişəcəyinə əmin olduğunu bəyan etmişdir. Təbii ki, "Şahdəniz-2" layihəsi enerji təhlükəsizliyi layihəsidir. Bu layihə çərçivəsində il ərzində hasil ediləcək 16 milyard kubmetr qaz Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Yunanıstan, Bolqarıstan, Albaniya ərazisindən və Adriatik dənizinin dibindən keçməklə İtaliyaya qədər 3500 kilometrədən artıq uzanan boru kəmərləri vasitəsilə çatdırılacaq. Qeyd edək ki, Azərbaycan müstəqillik illərində öz enerji təhlükəsizliyinə sərmayə yatıraraq, daxili bazarda tələbatları tam təmin edib və sayı artan ölkələrin enerji təhlükəsizliyində get-gedə daha mühüm rol oynamağa çalışır. Xəzər Neft və Qaz Sərgisi təşkilatçılarının rolu həqiqətən çox vacib idi ki, diqqəti və sərmayələri cəlb etmək mümkün olsun. Bu konfransın keçirildiyi ilk ildən etibarən Azərbaycan özünün dünyaya açıq olduğunu elan etdi. Cənub Qaz Dəhlizi həm də "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağında hasilatı artırmağa imkan yaradır. Cəmi bir il beş aydır ki, Azərbaycan həmin tamamilə yeni müasir infrastrukturadan öz qaz ehtiyatlarının nəqlində istifadə edir. Ötən il Azərbaycan 22 milyard kubmetr təbii qaz ixrac etmişdir.

Ardı Səh. 3

Bu gün paytaxtımız Xəzər regionunun neft-qaz və enerji sektorunda ənənəvi və ən nüfuzlu tədbiri hesab olunan Bakı Enerji Həftəsinə və Xəzər regionunun nəqliyyat sektorunun aparıcı sərgilərinə ev sahibliyi edir. Bakı Ekspo Mərkəzində iyunun 1-dən iyunun 4-dək davam edəcək Bakı Enerji Həftəsi ("Baku Energy Week") öz brendi altında 3 böyük tədbiri birləşdirib - 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz, 10-cu Yubiley Xəzər Beynəlxalq Energetika və Bərpa olunan Enerji sərgiləri və Bakı Enerji Forumu.

Bu il sərgilərə və forumda 31 ölkədən 250 şirkət qatılır. Forumda iştirak edən ölkələr arasında ABŞ, Almaniya, Azərbaycan, Belarus, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Böyük Britaniya, Çin, Finlandiya, Fransa, Gürcüstan, Hindistan, Niderland, İsrail, İspaniya, İsveçrə, İndoneziya, İtaliya, Qazaxıstan, Macarıstan, Norveç, Rumıniya, Rusiya, Serbiya, Səudiyyə Ərəbistanı, Sinqapur, Türkiyə, Xorvatiya, Yaponiya, Yunanıstan, Özbəkistan yer alıb. Tədbirə ənənəvi olaraq Azərbaycanın Energetika Nazirliyi və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) dəstək göstərir. Bakı Enerji Həftəsinin statusunu onun sponsorlarının tərkibi də göstərir: "ACWA Power", BP, "Equinor", "Masdar", INPEX, "Türkiyə Petrolleri", "Baker Hughes", "Microsoft", "PASHA Bank", "TechnipFMC", "Tenaris", "TotalEnergies", "Uniper", "Azeri MI Drilling", AZFEN, "Baku Steel Company", "Caspian Drilling", "Caspian Marine Services Limited", Qeyd edək ki, "Ernst & Young", "Global Energy Azerbaijan Management", "Tekfen". İştirakçılar arasında "Bos Shelf", "Gazprombank", "Equinor", "Schlumberger" və digər şirkətlər çıxış edir.

HƏR İL PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN AÇILIŞ MƏRASİMİNDƏ İŞTİRAKI SƏRGİNİN YÜKSƏK

STATUSUNU BİR DAHA TƏSDİQLƏYİR

Qeyd edək ki, "Xəzər Neft və Qaz" sərgisinin keçirilməsi təşəbbüsü ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən dəstəklənib. O vaxtdan bəri "Xəzər Neft və Qaz" sərgisi neft, qaz və energetika sahəsində aparıcı mütəxəssislərin görüş yeri olub, burada gələcək əməkdaşlığa dair memorandumlar, müqavilələr imzalanıb. Sərgi yarandığı ilk günlərdən respublika rəhbərliyinin ciddi diqqəti altındadır. Belə ki, hər il Prezident İlham Əliyevin açılış mərasimində iştirakı sərginin yüksək statusunu bir daha təsdiqləyir. Və ənənəvi "Xəzər Neft və Qaz" sərgisi əvvəlki illərdə olduğu kim, bu dəfə də uzun illər uğur qazandıqları üçün sərgiyə ABŞ, Böyük Britaniya, Türkiyə və digər ölkələrin birinci şəxsləri öz təbrik məktublarını göndərmələri dünya liderlərinin Prezident İlham Əliyevin şəxsinə olan hörmətdən irəli gəlir. Çünki bu gün Cənab Prezidentimizin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dünyada çəkisi və rolu artan bir ölkəyə çevrilib. Ölkəmiz beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş mövqeyini daha da möhkəmləndirdi, bölgədə yaratdığı yeni reallıqlarla dünya siyasətinə təsir imkanlarını artırdı. Azərbaycan bu gün dünyaya istər tolerantlıq, istər multikultural dəyərlərin inkişafı, istərsə də iqtisadi tərəqqi baxımından yeni model təqdim edir. Və Müstəqillik Günü ilə Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan təbrik məktublarının hər birində qeyd edilən fikirlər, faktlar da Azərbaycan dövlətinin və xalqının əldə etdiyi uğurların təsdiqidir. Azərbaycanın beynəlxalq gündəlikdəki mühüm məsələlərin həllində fəal rolunu önə çəkərək qarşıdakı dövrün prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsində yeni yanaşma özünü qabarıq şəkildə büruzə verir. Təbrik məktublarının hər birində strateji tərəfdaşlığın və səmərəli əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə böyük inam ifadə edilir.

"BU KONFRANSIN KEÇİRİLDİYİ İLK İLDƏN ETİBARƏN AZƏRBAYCAN

ÖZÜNÜN DÜNYAYA AÇIQ OLDUĞUNU ELAN ETDİ"

"Azərbaycan müstəqillik illərində öz enerji təhlükəsizliyinə sərmayə yatıraraq, daxili bazarda tələbatları tam təmin edib və sayı artan ölkələrin enerji təhlükəsizliyində get-gedə daha mühüm rol oynamağa çalışır. Müstəqilliyimizin ilk illərində vəziyyət belə olmayıb", - deyərək Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, artıq 27-ci dəfədir keçirilən Xəzər Neft və Qaz Sərgisi və Konfransı global enerji şirkətlərinin o vaxt müstəqilliyini yenidən qazanmış, bir çox çətinliklərlə üzleşmiş, ərazisinin əhəmiyyətli hissəsi işğal olunmuş və bir çox çağırışlarla üzleşmiş Azərbaycana diqqətinin cəlb edilməsində çox əhəmiyyətli rol oynayır. "Bu səbəbdən, Xəzər Neft və Qaz Sərgisi təşkilatçılarının rolu həqiqətən çox vacib idi ki, diqqəti və sərmayələri cəlb etmək mümkün olsun. Bu konfransın keçirildiyi ilk ildən etibarən Azərbaycan özünün dünyaya açıq olduğunu elan etdi. Biz elan etdik ki, Xəzər dənizini əməkdaşlıq və sərmayələr məkanı kimi görmək istəyirik. Xəzərin neft və qaz yataqlarına yatırılan ilk xarici sərmayələr bizim tərəfdən və tərəfdaşlarımız tərəfindən təmin edilmişdir", - deyərək Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

"MÜSTƏQİLLİYİMİZİN İLK İLLƏRİNDƏ VƏZİYYƏT BELƏ OLMAYIB"

"Azərbaycan müstəqillik illərində öz enerji təhlükəsizliyinə sərmayə yatıraraq, daxili bazarda tələbatları tam təmin edib və sayı artan ölkələrin enerji təhlükəsizliyində get-gedə daha mühüm rol oynamağa çalışır. Müstəqilliyimizin ilk illərində vəziyyət belə olmayıb". Bu barədə Prezident İlham Əliyev Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin rəsmi açılış mərasimindəki çıxışında bildirib. Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, artıq 27-ci dəfədir keçirilən Xəzər Neft və Qaz Sərgisi və Konfransı global enerji şirkətlərinin o vaxt müstəqilliyini yenidən qazanmış, bir çox çə-

“Bu, Türkiyə və Azərbaycanın Ermənistanla verdiyi müsbət mesajların bir nümunəsidir”

“TEKNOFEST bir dünya brendinə çevrildi. Azərbaycan bu festivala çox böyük maraq göstərdi və bu, çox faydalı oldu.” Bu fikirləri Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Anadolu Agentliyinə müsahibəsində bildirib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğanın “TEKNOFEST Azərbaycan”da birlikdə iştirak etdiklərini xatırladan Ceyhun Bayramov deyib: “iki ölkə liderinin iştirakı, onların oradan dünyaya verdikləri mesajlar, ümumilikdə təqdimatın keyfiyyəti və həcmi, məncə, eyni zamanda, Türkiyə-Azərbaycan birliyinin ortaya çıxara biləcəyi nəticələrin bir nümunəsidir”.

Nazir daha sonra qeyd edib ki, Azərbaycan Türkiyə-Ermənistan münasibətlərinin normallaşmasını dəstəkləyir. İkinci Qarabağ müharibəsi ilə Azərbaycan torpaqları işğaldan azad edildikdən sonra region ölkələri arasında münasibətlərin normallaşması üçün yaxşı imkanlar yarandı:

“Azərbaycan Türkiyə-Ermənistan münasibətlərinin normallaşmasına dəstəyini ən yüksək səviyyədə ifadə edib. Biz Türkiyə və Ermənistanın xüsusi nümayəndələr təyin etməsini və onların keçirdiyi üç görüşü çox müsbət dəyərləndiririk. Bu, Türkiyə və Azərbaycanın Ermənistanla verdiyi müsbət mesajların bir nümunəsidir. Türkiyə və

Azərbaycan Ermənistanla açıq şəkildə deyirlər ki, bizim Ermənistanla heç bir problemimiz yoxdur. Biz Ermənistanla normal qonşuluq münasibətlərinin qurulmasının tərəfdarıyıq və eğer Ermənistan müvafiq addımlar atsa, beynəlxalq hüquqa hörmət etsə, regional realıqları düzgün başa düşsə, bu yolla müsbət nəticələr əldə etmək mümkün olacaq”, - deyərək bildirdi.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında enerji sahəsində əməkdaşlığa toxunan Ceyhun Bayramov Azərbaycanın Türkiyəyə 19 milyard ABŞ dolları məbləğində sərmayə qoyduğunu, bunun 17 milyard dollarının enerji sahəsinə aid olduğunu diqqətə çatdırıb.

Nazir müsahibəsində bir sıra səbəblərdən, eləcə də Ukraynadakı gərginliklə əlaqədar Avropada çox ciddi enerji böhranı olduğunu, təbii qazın Cənub Qaz Dəhlizi ilə Avropaya daha artıq nəqli üçün çoxlu müraciətlərin olduğunu bildirib. Ceyhun Bayramov deyib: “Azərbaycan ilə Türkiyənin əməkdaşlığı və potensialı ilə Avropa bazarına əlavə təbii qaz çıxarmaq imkanları var. Burada uzun illər ərzində müəy-

yən edilmiş uğurlu enerji strategiyası öz bəhrəsini verir. Bu gün ölkələr əlavə təbii qaz üçün mübarizə edirlər. Bu infrastruktur layihələri böyük çətinliklərin öhdəsindən gələrək vaxtında həyata keçirilib. Çünki o vaxtlar o qərarlar qəbul ediləndə bir çox ölkələrin ərazilərindən keçməkdə çox böyük müqavimət və çətinliklər var idi. Lakin onların öhdəsindən gəldi və layihələr həyata keçdi. Bunun sayəsində həm Türkiyə, həm də Azərbaycanın iqtisadiyyatını inkişaf etdirmək, xalqlarımızın rifahını yüksəltmək, bu böhranlı vəziyyətdə digər qonşu ölkələrə kömək etmək imkanı var.

Türkiyə ilə Ermənistanın xüsusi nümayəndələri arasında aparılan danışıqları müsbət qiymətləndiririk. Ankara ilə İrəvan arasında münasibətlərin normallaşmasını dəstəkləyirik.”

İyunun 15-də Azərbaycan və Türkiyə arasında imzalanmış Şuşa Bəyannaməsinə toxunan C. Bayramov bu bəyannamə ilə iki ölkə arasında dostluq, qardaşlıq və strateji münasibətlərinin rəsmən müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəldiyini diqqətə çatdırıb.

Müsahibəsində Azərbaycan və Türkiyə münasibətlərini iki dövlət arasındakı münasibətlər çərçivəsində qiymətləndirməyin mümkün olmadığını vurğulayan nazir deyib: “Çünki Türkiyə ilə Azərbaycan arasında bu qədər yaxınlıq, qardaşlıq, sədaqət münasibətləri var. Bizim əlaqələrimiz dövlətlər arasındakı münasibətlərdən daha yüksək səviyyədədir. Bizim liderlərimiz bu fəlsəfənin əsasını ortaya qoyublar”.

“Ərazilərimizdə antiterror əməliyyatın aparılması tam qanuni haqqımızdır”

“Təəssüf ki, Qarabağda ermənilərin məskunlaşdığı ərazilərə yerləşdirilmiş sülhməramlılar öz funksiya və vəzifələrini lazımı qaydada yerinə yetirmirlər. Məhz sülhməramlıların imkan yaratması sayəsində erməni separatçıları özlərinin tərribat əməllərini davam etdirirlər”. Bunu millət vəkili Azər Badamov “Ses” qəzetinə açıqlamasında bildirib.

O n u n sözlərinə görə, erməni tərribatları uzun müddətə davam edə bilməz: “Ölkə başçıları iştirakı ilə üçtərəfli bəyanatlar razılaşdırılaraq imzalanmışdır. Amma Ermənistan üçtərəfli bəyanatların icrasını müxtəlif bəhanələr gətirərək icra etməkdən yayınmaq istəyirlər. Hesab edirəm ki, ermənilərin seçdiyi bu yol heç də onların gələcəyi üçün yaxşı heç nə gətirməyəcək. Torpaqlarımız işğal altında olduğu dövrə də ermənilər mütəmadi tərribatlar törədərək müharibəyə çağırışları olan bəyanatlar səsləndirirdilər. Nəticədə isə Azərbaycanın müzəffər ordusu hərəkətə keçərək ermənilərin 30 ildə qurduğu sədləri darmadağın edərək torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. İndi də Azərbaycan mövcud vəziyyətə səbrlə yanaşır, amma səbrimiz tökənə də bilər. Düşünürəm ki, düşmənin tərribatları davamlı olarsa antiterror əməliyyatı keçirərək Xankəndini və ətraf ərazilərimizi erməni tərribatlarından təmizlənməsi qaçılmaz olacaqdır. Azərbaycanın atdığı bütün addımlar beynəlxalq hüquqa söykənir və ərazilərimizdə antiterror əməliyyatın aparılması tam qanuni haqqımızdır”.

Gülyana

“Bildiğimiz kimi Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi iyunun 4-də bəyanat yayaraq, RiA-Novosti agentliyinin saytının bloklaşdırılmasının səbəbi kimi Azərbaycana qarşı böhtan xarakterli materialların yayılmasını, “İnformasiyalarda və informasiyanın mühafizəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinin pozulmasını, internet-resursda Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə qarşı, böhtan xarakterli və separatçı meyilləri təşviq edən məlumatların yayılmasını göstərərək. Rusiya KİV-lərində Azərbaycana qarşı qərəzli münasibət həmişə olub”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azərbaycan Naminə Alyans Partiyasının sədri Abutalıb Səmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, hətta ötən əsrin 90-cı illərində bizə qarşı qara piar kampaniyasının aparılması, açıq ermənipərəst mövqenin tutulması açıq aydın görünürdü: “Bunun bir səbəbi telekanallarda və mətbuat orqanlarında aparıcı mövqə tutan ermənilərin fəaliyyəti ilə əlaqədar idi-sə, digər səbəbi Azərbaycanın yeritdiyi müstəqil siyasətin Rusiyada qəbul olunmaması ilə bağlı idi. Sonralar bu meyillərin qarşısını almaq və Rusiya KİV-lərinin də nisbi neytrallığına nail olmaq mümkün oldu. Xüsusilə, 44 günlük müharibə dövründə daha çox ermənilərin mövqeləri təbliğ olunsay da, bütövlük-

də, onların açıq ermənipərəst mövqə tutulmasını müəyyən qədər azaltmağı bacardıq.

Təəssüf ki, son zamanlar Rusiya KİV-ləri yenə də Azərbaycanla bağlı davamlı əks-təbliğat aparmağa başlayıblar. Baxmayaraq ki, iki dövlət arasında hələ parlamentdə ratifikasiya olunmasa da, hər halda imzalanmış Müttəfiqlik bəyannaməsi mövcuddur. Bəs, Azərbaycanı kifayət qədər kəskin edən bu qara təbliğat kampaniyasının səbəbi nədir? Nədən ermənilərə münasibətə daha çox ermənilərin mövqeləri təbliğ olunsay da, bütövlük-

şısı bu cür mövqə tuturlar?

Bunun birinci səbəbi ermənilərin Ukraynanın işğalına göstərdiyi münasibətdir. Ermənistan Belarusla yanaşı Rusiyanın işğalçılıq müharibəsinə müsbət münasibət göstərən ölkə kimi özünü göstərdi. İrəvanda Rusiya səfirliyi qarşısında dəstək mitinqləri keçirildi. Erməni KİV-ləri də dəstək kampaniyasına öz töhfələrini verdilər.

Abutalıb Səmədov fikirlərinə davam edərək həmçinin qeyd edib ki, Ermənistanın fərqli olaraq Rusiya Azərbaycana demək olar ki, heç bir dəstək görmədi: “Həm siyasətçilər, həm də KİV-lər bu müharibənin işğalçılıq müharibəsi olduğunu, ədalətli müharibə apardığını birmənalı şəkildə bəyan etdilər. Bizim rus-

“Rusiya KİV-lərində Azərbaycana qarşı qərəzli münasibət həmişə olub”

dilli saytlarımız əhalinin mütəmadi əksəriyyətinin mövqeyini ifadə edərək işğalçıya qarşı mövqə sərgilədilər. Bir neçə partiya Ukraynaya dəstək tədbiri keçirdi. Təbii ki, bütün bunlar prosesləri diqqətlə izləyən Rusiya rəsmilərinin xoşuna gələ bilməzdi. Rus KİV-lərində genişlənən anti-azərbaycan kampaniyasının səbəbləri zənnimcə budur. Şübhə etməm ki, bu proses belə davam etməyəcək. Rusiya-Ukrayna müharibəsi bitdikdən sonra hər şey evvelki vəziyyətinə qayıdacaq. Çünki, bu qara təbliğat kampaniyası Azərbaycanla və Türkiyə ilə yaxınlaşmağa çalışan Rusiyanın maraqlarına qətiyyən cavab vermir”.

Arzu Qurbanlı

Taxıl Şurasının (IGC) taxıl bazarı üzrə keçən ilin sonunda verədiyi proqnozlarına görə global buğda istehsalının 2021/2022 məhsul mövsümündə əvvəlki mövsümə nisbətən 0,5 faiz artaraq 777 milyon ton olacağı gözlənilirdi. Lakin son təhlillər göstərdi ki, əksinə bu mövsüm global istehsalda azalma olacaq.

Bunun əsas səbəbi dünyada müşahidə olunan quraqlıqdır. Ötən il ərzində ABŞ, Kanada və Rusiyada müşahidə olunan quraqlıq və yüksək temperatur buğda istehsalına ciddi şəkildə təsir edib. Məsələn, ABŞ-da quraqlıq və yüksək temperatur 2021-ci ildə yazlıq buğda məhsulunun 40 faiz azalmasına səbəb olub.

İlin əvvəlində Ukraynada başlayan müharibə də vəziyyəti daha da çətinləşdirdi. Nəticədə iri taxıl istehsalçıları taxıl ixracını məhdudlaşdırdılar və özlərində daha çox taxıl ehtiyatı yaratmağa başladılar. Məlum olduğu kimi, təkə ən böyük istehsalçı olan Çin dünya taxıl ehtiyatının 50 faizini depolayıb və satmaqdan imtina edir. Ən böyük ixracatçı olan Rusiya isə taxılın ixrac rüsumlarını yüksəldib və ixracı məhdudlaşdırıb. 3 böyük taxıl istehsalçısından biri olan Hindistan isə quraqlıq səbəbindən daha az taxıl istehsal edə bildi ki, bu da onun öz böyük tələbatından onuz da az qalan hissəsini ixrac etməyə imkan vermir. Digər taxıl istehsalçıları da satışı azaldılar, özlərində daha çox ehtiyat formalaşdırmağa başladılar. Belə vəziyyətdə bir çox ölkələr mümkün mənbələrdən daha çox taxıl alıb depolamağa başladılar. Nəticədə taxıl bazarında ajiotaj böyüdü və taxılın qiyməti durmadan artmaqda davam edir.

Beləliklə, taxıl istehsalının azalması ilə yanaşı son illərdə taxılın istifadə həcmi də artıb. Belə ki, çinlilər taxıldan daha çox istifadə etməyə başlayıblar ki, bu da global istehlakı kəskin artırır.

Buğda istehsalı artıq daha vacib hala gəlib. Hazırda dünya üzrə əsas buğda istehsalçıları Çin, Hindistan, Rusiya, ABŞ və Fransadır. Qlobal buğda istehsalının təxminən 52 faizi məhz bu ölkələrin payına düşür. Buğda istehsalı son illərdə artsa da, tələbat da çoxadığından buğdanın qiyməti artmağa başlamışdı.

2021-ci ilin əvvəlində buğdanın 1 tonunun orta qiyməti 275 ABŞ dolları olduğu halda, artıq ilin sonuna yaxın qiymət 12 faiz artaraq 308 ABŞ dolları olmuş-

Qlobal taxıl böhranı kəskinləşir: Azərbaycan üçün təhlükə varmı ?

du. Hazırda isə bu qiymət 450 dollar civarındadır.

Qlobal taxıl ehtiyatının cəmi 2 aylıq olması vəziyyəti gərginləşdirir, lakin bir çox ölkələrdə taxıl biçiminin başlaması ocağın üzərinə bir qədər su tökə bilər. Lakin bu il dünyada quraqlıq və istiləşmə səbəbindən daha az məhsul götürələcəyi gözlənilir ki, bu da arxayınlığa imkan vermir.

Azərbaycanda buğda ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək üçün əsas kənd təsərrüfatı məhsulu hesab edilir. Məhz bu səbəbdən, əkin strukturunda buğda xüsusi çəkiyə malikdir. Belə ki, 2021-ci ildə ölkədə 595 min hektar ərazidə buğda əkilib ki, bu da ümumi əkin sahəsinin təxminən 40 faizinə bərabərdir. Ölkə üzrə buğda istehsalı isə 2021-ci il üzrə 1,9 milyon ton təşkil edib.

Azərbaycanın illik buğda tələbatı təxminən 3,5 milyon tondur. Ölkə ərzaq buğdası ilə özünü təmin etmə səviyyəsi 57 faizdir, bu da onu deməyə əsas verir ki, daxili tələbatın əhəmiyyətli bir hissəsi idxal hesabına ödənilir.

Ümumilikdə isə son illər ərzində idxal olunan buğdanın 80 faizdən çox hissəsini Azərbaycan Ru-

siyadan idxal edir. Keçən il 331 milyon dollarlıq ümumi taxıl idxal olunub ki, onun da 318 milyonu Rusiyadan idxal olunub. Rusiyadan gələn taxılın da 98 faizi ərzaqlıq taxıldır.

Rusiya ilə strateji müttəfiqlik sazişimiz olduğuna görə, Azərbaycanın taxıl idxalının həcmində problem olmayacağını deyə bilərik. Lakin bunu taxılın qiyməti haqda deyə bilmərik. Ərzaq buğdasının baha alınması hökumətin un və çörək məmulatlarında qiymət artımına imkan verməsinə gətirib çıxara bilər.

Üstəlik, məsələ təkə çörəklə bağlı da deyil. Taxıl heyvandarlıqda, quşçuluqda geniş istifadə olunur ki, bu da et və süd məhsullarının maya dəyərini artırmasına və qiymətlərinin bahalaşmasına səbəb ola bilər. Bun a görə də, hökumət aqrar sektora diqqəti və dəstəyi artırmalı, ərzaq istehsalının maskimum artırılması üçün bütün mümkün imkanlardan istifadə etməlidir.

Qlobal qida böhranının başlaması fonunda ölkənin ərzaq istehsalı, xüsusən də ərzaqlıq taxıl istehsalı son dərəcə vacib əhəmiyyət

varın 1-nə qədər ƏDV-dən azad edilib ki, bu da onun maya dəyərinin aşağı olmasına xidmət edir.

Bununla belə Azərbaycanda ərzaqlıq buğda idxalından asılılığın yüksəl olması nəticəsində buğda və ondan alınan məhsulların, xüsusilə də, un və un məmulatlarının qiymətləri xarici bazarlardan asılıdır. Rusiyanın buğda ixracını tənzimləmək üçün ixracının əngəlləməsi, digər taxıl ixracatçılarında ixracı azaltması və qiymətin artması Azərbaycan bazarına təsirsiz ötürə bilməz. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycanda əhalinin qida rasionunda xüsusi çəkisi olan çörək və digər un məmulatlarının hazırlanması üçün buğda unu əsas xammaldır, o halda bunun ərzaq təhlükəsizliyi cəhətdən necə bir təhlükə olduğu aydın olur. Azərbaycanda un istehlakı 2020-ci ildə adam başına orta hesabla 85 kiloqram olub ki, bu da buğda istehsal edən ölkələrlə müqayisədə yüksək göstəricidir. Belə ki, inkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına un istehlakı il ərzində 60 kiloqram civarındadır.

Azərbaycanın taxıl, xüsusən də buğda istehsalının artırması üçün potensial imkanları var. İşğaldan azad edilmiş rayonlarda buğda əkinini üçün böyük potensial mövcuddur. 1990-cı ilə qədər bu bölgədə stehsal edilən taxıl isə ölkənin ümumi istehsalının 15 faizini təşkil edirdi. Bunları nəzərə alaraq, demək olar ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə əkinə yararlı torpaqların əkin dövriyyəsinə qaytarılması ölkənin buğda ilə özünü təminatmə səviyyəsini mövcud 57 faizdən 65 faizə qədər artırır bilər. Digər regionlarında imkanlırsan istifadə edilsə, taxıl tələbatının 75 faizini yerli istehsal hesabına ödəmək imkanları var.

Qlobal qida böhranı qızıdır, qıtlıq və bahalaşmanın davam edəcəyi şübhəsizdir. Biz hələlik ərzaq təhlükəsizliyimizi tam təmin edə bilmirik və idxaldan asılılığımız 50 faizə yaxındır. Bu səbəbdən də, aqrar sektorda sürətli və genişmiqyaslı proqramların həyata keçirilməsi, dövlət dəstəyinin maksimum artırılması vacibdir.

Elçin Bayramlı

Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılan və cəmi 44 gün ərzində bizim Zəfərimizlə, düşmənin isə biabırçı məğlubiyyəti, kapitulyasiya sənədinə imza atması ilə yekunlaşan müharibədən sonrakı dövrdə Moskva ilə Brüssel dəfələrlə üçtərəfli görüşlərə ev sahibliyi edib və Ermənistanın bundan hansı nəticələr çıxardığı, nə qənaətə və nə qərara gəldiyi sualı indi hamını düşündürür. Əslində, Ermənistan ictimaiyyətinin özündə belə bu sual birmənalı qarşılıqlı və qarşıdurma həddində olan erməni cəmiyyəti bu mənada da müxtəlif qütblərə parçalanıb, amma bu qütbləri birləşdirən yeganə məqam növbəti kapitulyasiya qorxusudur ki, bu da Azərbaycanın gücünün, qüdrətinin, həm də diplomatik qələbələrini ermənilər tərəfindən etiraf edilməsi deməkdir.

Paytaxt İrəvanda və Ermənistanın digər şəhərlərində barışmaz müxalifətin fasiləsiz olaraq davam edən etirazları fonunda Moskvada Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya baş nazirlərinin müavinlərinin növbəti görüşü baş tutub, hansiki hər zamankı kimi, bu görüşün nəticələri də ermənilərin kürkünə birə salıb. Çünki, Rusiya hökumətinin belə məlumatına görə, Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan baş nazirlərinin müavinləri Aleksey Overçuk, Şahin Mustafayev və Mqer Qriqoryanın iştirak etdiyi bu görüşdə tərəflər sərhəd, gömrük və digər nəzarət növləri üzrə mövqeləri müzakirə edərək bir araya gəliblər və erməniləri də narahat edən məhz budur. Eyni zamanda qeyd olunur ki, baş nazir müavinləri həmçinin Azərbaycanın qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında nəqliyyat əlaqəsini təmin edən magistralın Ermənistan ərazisindən keçməsi üçün mümkün marşrutları belə müzakirə ediblər və erməni cəmiyyəti də buna görə narahatlığını gizlətmir.

Sözsüz ki, ötən əsrin 90-cı illərindən etibarən, öz işğalçılıq siyasəti sayəsində Ermənistan bölgədə marginallaşmış duruma düşüb və özlerini saldıqları blokada şəraitindən çıxmaq, ağılı başında olan hər bir ermənin ən böyük arzusu olmalıdır. Nəinki Ermənistan hakimiyyəti, hətta bu ölkənin hər hansı vətəndaşı belə blokadan çıxmağa kömək edəcək regional kommunikasiyaların açılmasının zəruriliyini inkar etməməlidir, amma bunun əksi müşahidə olunur. Kommunikasiyaların açılması Ermənistanda sosial-iqtisadi vəziyyətin yaxşılaşması, milli iqtisadiyyatın dirçəldilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir, lakin bu həqiqəti sanki başa düşən yoxdur və bu ölkənin paytaxtında, eləcə də digər şəhərlərində cərəyan edən hadisələr, narazılıqlar, etiraz aksiyaları hələ də erməni cəmiyyətinin müəmmalı durumunda və növbəti kapitulyasiya qorxusu altında olduğunu göstərir. Görünən odur ki, hər hansı danışıqlar zamanı ermənilər qorxuya düşürlər və bu danışıqların onlara itgillər verəcəyi qorxusu altındadırlar, çünki Azərbaycan danışıqlarda qalib ölkə kimi çıxış edir və ölkəmizin üstün olduğu bu ölkədə həzm edilmir. Hər bir halda Ermənistan, bütövlükdə erməni cəmiyyəti bu reallıqları qəbul etməli və öz durumunu düşünərək razılaşmalardan boyun qaçırmamalı, razılaşmalara da əməl etməlidir ki, ən azından düşdüyü acınacaqlı vəziyyətdən çıxış yolu tapa bilsin.

İndi Ermənistan müxalifəti Paşinyan hakimiyyətini tənqid atəşinə tutub və üçtərəfli danışıqlar başda olmaqla, bu hakimiyyət tərəfindən atılan bütün addımları da pisləyir. Məsələ burasındadır ki, indi Ermənistanın da, bu ölkə hakimiyyətinin də yeganə xilas yolu, acınacaqlı durumdan çıxış yolu qonşu ölkələrlə normal münasibətlər yaratmaq, iqtisadiyyatın dirçəldilməsi, sosial-iqtisadi vəziyyəti yaxşılaşdırmaq üçün razılaşmalara əməl etmək hesab olunur.

Ermənistan

növbəti kapitulyasiya qorxusu altında

Bunu ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan, eləcə də onun komandası daha yaxşı başa düşür. Paşinyan yaxşı başa düşür ki, hakimiyyətə gəlmək üçün xalqa verdiyi vədləri, ölkəsinin, ölkə vətəndaşlarının sosial durumunun yaxşılaşdırılması vədlərini 4 ildə yerinə yetirə bilməyib və kommunikasiyaların açılmayacağı təqdirdə bunu yerinə yetirəcəyi də mümkünsüzdür. Elə ona görə də Nikol və onun hökuməti nə Moskvada, nə də Brüsseldə keçirilən görüşlərdən imtina etmir və bu görüşlərə getməyi də, razılaşmaları da, bu razılaşmalara əməl etməyi də vacib hesab edir, baxmayaraq ki, işğalçı ölkənin radikal müxalifətinin müqaviməti ilə qarşılaşmalı olur.

Hazırda Ermənistan hakimiyyəti İrəvanda bu ilin yazından başlayan və yeni qüvvə ilə alovlanan etirazları, narazılıqları, etirazları sakitləşdirməyə çalışır ki, danışıqlardan boyun qaçırmasın. Bu ölkənin müxalifəti isə sərhədin demarkasiyası və delimitasiyası məsələsində Azərbaycanla razılaşmanın yolverilməzliyi barədə xəbərdarlıq edərək daim küçə etirazlarına çağırış edir, amma ermənilər nəzərə almalıdırlar ki, Ermənistan müxalifəti bu narazılıqlarına alternativ heç bir təklif etmir. Təbii ki, Ermənistan müxalifəti üçün bu ölkənin hakimiyyətini, iqtidarını günahlandırmaq, problemləri onun üstündə atmaq çətin deyil. Məsələ burasındadır ki, bu günahlandırmanın fonunda Ermənistan müxalifəti heç bir alternativ yol təklif etmir, çünki elə bir yol yoxdur və məhz bunu erməni cəmiyyəti dərk etməlidir. Dərk etməlidir ki, radikal müxalifət onları qızıqdıra, meydanlara çıxara bilər, amma acınacaqlı durumdan çıxara bilməz. İndi ermənilər dərk etməlidirlər ki, bu ölkənin müxalifətinin xalq qarşısında heç bir məsuliyyəti yoxdur və onlar nə istəsələr onu da iddia edə bilərlər, amma bu erməni cəmiyyətinin xeyrinə deyil. Artıq erməni cəmiyyətinin bir neçə il bundan əvvəlki təcrübəsi də var və bu cəmiyyət başa düşməlidir ki, bir zamanlar Nikol Paşinyan da müxalifətdə olarkən iddialar irəli sürürdü, hakimiyyəti günahlandırır, çox şeylər vəd edirdi, amma hakimiyyəti ələ keçirdikdən sonra bu vədlərini gerçəkləşdirə bilmədi, çünki bunun üçün ölkəsinin imkanları yox idi, marginallaşmış durumda idi və blokada şəraitindən çıxmaq tələb olunurdu, hansiki indi kommunikasiyaların açılması buna şərait yarada bilər.

Bu gün Ermənistan hakimiyyəti də, erməni cəmiyyəti də qarşılaşdığı durumu və riskləri düzgün qiymətləndirməlidir. Ermənistanın hakimiyyəti də, müxalifəti də ambisiyalarla, konfliktlərlə məşğul olmaq əvəzinə öz ölkəsinin və xalqının maraqlarını müdafiə etməlidir. Bu maraqlar isə Ermənistanın acınacaqlı durumdan çıxarılması olmalıdır və bu da kommunikasiyaların açılmasından, qonşularla münasibətlərin normallaşdırılmasından keçir. Bunun reallıq olduğunu gec də olsa erməni cəmiyyəti başa düşməlidir və qəbul etməlidir ki, bu, Ermənistan üçün ən vacib məsələdir.

Görünən odur ki, erməni cəmiyyəti hələ də qorxu içindədir və növbəti kapitulyasiya qorxusu altında yaşayır. İndi ermənilər hesab edirlər ki, kommunikasiyaların açılması onlara baha başa gələ bilər. Təbii ki, Azərbaycanın gücü, qüdrəti göz önündədir və rəzalet içərisində olan bir ölkənin, onun ictimaiyyətinin bu reallıq qarşısında qorxuya düşməsi anlaşılandır, amma mövcud reallıqla barışmaqdan, razılaşmalara əməl etməkdən başqa çıxış yolları yoxdur. Olsa idi bunu həmin ölkənin müxalifəti bunu bəyan edərdi, yaxud da bu zamana qədər Ermənistan nəyə isə nail olar, öz acınacaqlı vəziyyətini az da olsa düzəldərdi. Bunun isə əksini müşahidə etməkdəyik və bu ölkədə gündügdən pisləşən vəziyyət qeyd olunanları təsdiq edir.

İnam Hacıyev

Insanlar hər il tətillərini planlayırlar. Bu tətillər bəzən səyahət, bəzən təhsil, bəzən də müxtəlif məqsədlər üçün hazırlanır. Turizm bir çox məqsədlərin meydana çıxması nəticəsində yaranıb. Həmçinin, turizm ölkələr üçün çox mühüm gəlir mənbəyi yaradıb.

Turizm nədir?

Turizm səyahət etmək, əylənmək, tanış olmaq və s. deməkdir. Turizm dörd fəsildə heç bir mövsüm fərqi olmadan həyata keçirilə bilər.

Turizmin məqsədi müxtəlif səbəblərdən ola bilər. Geniş struktura malik olduğu üçün turizmi bir çox fərqli aspektdən qiymətləndirmək mümkündür. Turizm həyata keçirilmə üsuluna görə bir çox müxtəlif növlərə bölünür.

Turizmin növləri hansılardır?

Azərbaycan turistləri qarşılamağa HAZIRDIR?

Turizm bir çox fərqli məqsədlərə xidmət edir. Ümumiyyətlə səyahət məqsədi ilə edildiyi düşünülməyən turizm əslində bir çox fərqli məqsədlər üçün edilə bilər. Buna görə də turizmin müxtəlif növləri yaranmışdır.

Adam sayına görə:

Fərdi Turizm: Adından da göründüyü kimi insanların tək başına etdikləri bir turizm növüdür.

Kütləvi Turizm: Turlar ümumiyyətlə kütləvi turizmde istifadə olunur. Turlar vasitəsilə edilən turizm kütləvi turizm deyildir.

Grup turizmi: Qrup halında həyata keçirilən turizm fəaliyyətlərinə qrup turizmi deyilir. Məsələn, tələbə qrupu ilə turizm.

Gedilən yere görə:

Daxili turizm: Daxili səyahətlərə daxili turizm deyilir.

Xarici turizm: Turistlərin öz ölkə sərhədlərindən kənara çıxdıqları yerlərə xarici turizm deyilir.

Turistlərin yaşına görə:

Gənclər Turizmi: Bu qrupda turizmle məşğul olanlar 15-24 yaş arasındadır.

Böyükər Turizmi: Turistlərin yaşı 25-60 arasındadırsa, buna böyükər turizmi deyilir.

Üçüncü Çağ Turizmi: 60 yaşdan sonra

edilən turizmə üçüncü yaş turizmi deyilir.

İştirakçıların sosial-iqtisadi vəziyyətinə görə:

Sosial Turizm: Orta gəlir səviyyəsi olan insanlar tərəfindən edilən bir turizm

növüdür.

Lüks Turizm: Yüksək gəlirli insanların turizm fəaliyyətləri lüks turizm kimi tanınır.

Məqsədlərinə görə turizmin növləri:

Sağlamlıq turizmi: Sağlamlıq və müalicə məqsədi ilə turizmi əhatə edən bir növüdür.

İnanc turizmi: Dini turizm dini mənada əhəmiyyətli yerlərin ziyarəti ilə ortaya çıxdı.

Dəniz Turizmi: İstirahətlərini dənizə gedərək keçirən turistlər dəniz turizmi edirlər.

Təhsil Turizmi: Təhsil məqsədi ilə edilən turizm növüdür.

Azərbaycan beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi üçün etibarlı ölkədir

Ölkəmizin bütün sahələrində, o cümlədən kənd təsərrüfatında, kosmik və hərbi sənayedə, səhiyyədə, təhsildə və s. əldə olunan uğurları, eləcə də, beynəlxalq arenada qurduğu münasibətləri və davamlı inkişafı Azərbaycanın dünyada tanınmasına, söz və nüfuz sahibinə çevrilməsinə səbəb olan amillərdir. Azərbaycan qeyd olunan sahələrlə yanaşı, tolerant və multikultural dəyərlərə malik dövlət kimi də dünyada tanınır. Ölkəmizdə beynəlxalq tədbirlərin təşkili Azərbaycan dövlətinin sülhsevər olduğunu və multikulturalizm siyasətini bir daha dünya ictimaiyyətinə təqdim edir. Beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi üçün ölkəmizə olan etimad Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti sayəsində Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş kimi tanınmasının göstəricisidir. Eyni zamanda, bütün bu tədbirlər Azərbaycanın gücünü, potensialını və təşkilatlılıq qabiliyyətini bir daha nümayiş etdirir.

Azərbaycanın dünyanın nüfuzlu idman ölkəsi tərkibində qəbul edilməsi təsadüfi deyildi. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkə həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, idmanın inkişafına yönəlmiş qərarların qəbulu, tədbirlərin reallaşması idman sahəsində ölkəmizin yüksək beynəlxalq nüfuz qazanmasına səbəb olub. Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq idman tədbirləri sübut edir ki, həqiqətən də, Azərbaycanda idman uğurla, sürətlə inkişaf edir. Ölkəmizin ardıcıl olaraq beynəlxalq yarışlarda iştirakı və uğurlar qazanması beynəlxalq aləmin Azərbaycandakı idman hərəkatına olan

diqqətini atır. Ölkəmizdə müasir infrastruktur, xidmət obyektləri tikilərək, dünya standartlarına cavab verən otellər istifadəyə verilib. Dünya idmanının tarixində ilk dəfə keçirilən Avropa Oyunlarına ev sahibliyi etmək missiyasının Bakıya həvalə edilməsi, böyük etimad Azərbaycana olan inamdan doğumuşdur. Azərbaycan Oyunlarının standartlarını, səviyyəsini təmin edə bildi. Dünyanın 50 ölkəsinin 6 min idmançısının iştirak etdiyi I Avropa Oyunlarında Azərbaycan təmsilçilərinin 21 qızıl medalı qazanması və 21 dəfə Azərbaycan bayrağının yüksəldilməsi, Dövlət Himnini səsləndirilməsi idmana olan qayğının nəticəsi idi. "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları təkçə qitədə deyil, dünya miqyasında mötəbər idman tədbiri kimi tarixləşdi.

"FORMULA-1" YENİDƏN START GÖTÜRƏCƏK

Artıq 2016-cı ildən paytaxt Bakıda keçirilən yarım əsrdən artıq tarixi olan "Formula 1" idman tarixində yeni maraqlı səhifədir. Azərbaycan bir neçə gündən sonra yenidən dünya ölkələrinin diqqətində olan bu yarışın başlanmasına start verəcək. Ölkəmizdən start görürəcək "Formula-1" yarışını onu deməyə bir daha əsas verir ki, beynəlxalq miqyaslı mötəbər yarışlara, global forumlara, konfranslara, bir sözlə, nüfuzlu tədbirlərə ev sahibliyi edən Azərbaycan beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi üçün etibarlı bir ölkədir. Belə tədbirlərin ölkəmizdə keçirilməsi təsadüfi hal deyil. Ölkəmizə olan etimad, beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş kimi tanınması, gücü, potensialı, təşkilatlılıq qabiliyyəti və s. əsas göstəricilər sırasındadır. 1950-ci ildən etibarən hər il keçirilən "Formula-1"-in möhtəşəmliyi üçün paytaxtımızda istənilən şərait yaradılıb. Ölkəmizdəki uğurlu inkişaf, sabitlik, əmin-amanlıq beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi üçün Odlar diyarını əlverişli məkana çevirib. Ötən illərdə paytaxt Bakıda keçirilən "Formula-1" Avropa Qran-Prisi yarışlarını dünyanın 200-yə yaxın ölkəsində 500 milyondan çox azarkeş televiziya vasitəsilə izləmiş oldu. "Formula-1" üzrə dünya çempio-

nunun tamaşaçı auditoriyası bütün qitələri əhatə etdi. Amerika, Avropa, Avstraliya, Asiya və Afrika ölkələrinin televiziya kanalları vasitəsi ilə yarışlar müntəzəm yayımlandı.

Beş yüz milyon televiziya tamaşaçısının Avropa Qran-Prisində ən güclü pilotlarının mübarizəsini izləməklə yanaşı, şəhərimizin gözəlliyi ilə tanış oldu, müasirliklə qədimliyin simvollarını özündə birləşdirən Bakı haqqında geniş məlumat əldə edə bildilər. ABŞ-in, Böyük Britaniyanın, Kanadanın, Fransanın, İspaniyanın, Avstraliyanın, Braziliyanın, Portuqaliyanın, Almanyanın, İtaliyanın, Cənubi Afrika Respublikasının, Rusiyanın, Yaponiyanın, Polşanın, Hindistanın məşhur televiziya kanalları Bakı Qran-Prisini yayımlamaqla yanaşı, paytaxtımıza həsr olunan reportaj və materiallarda ölkəmiz ətrafında yetərincə fikir formalaşdırma bildilər.

"FORMULA 1"-İN DAHA ÜÇ İL UZADILMASI AZƏRBAYCANIN QRAN-PRİYƏ UĞURLA EV SAHİBLİYİ ETMƏSİNİN GÖSTƏRİCİSİ İDİ

Əlbəttə ki, Azərbaycan beynəlxalq nüfuzlu yarışlara yüksək səviyyədə ev sahibliyi edərək qədim tarixi abidələrimiz diqqətdən kənarda qalmır. İnsanların televiziya vasitəsilə birbaşa izlədiyi yarışların keçirildiyi məkan şəhər halqası olduğundan, onlar təkçə avtomobilləri deyil, inkişaf etmiş Bakının gözəlliyini ətraflı görə bilərlər. Təbii ki, Bakıda pilotlar qeyri-adi ab-havası ilə seçilən, əfsanəvi tarixi yerləri əhatə edən və heç bir yerdə bənzəri olmayan trekde yarışılar. Təhlükəsizliyin ən yüksək səviyyədə təmin olunduğu Bakı treki ən sürətli yarışlar kateqoriyasına daxildir. Trek Bakının tarixi məkanlarından, dəniz sahilindən

keçməklə azarkeşlərdə xoş ovqat yaratmış olur. "Formula-1" Azərbaycanı dünyaya tanımaq üçün ən yaxşı nümunə kimi dəyərləndirilir.

Təbii ki, paytaxtımızda keçirilən "Formula-1" yarışları yüksək standartlara cavab verir. Təhlükəsizlik, infrastruktur hazırlığı, kütləvi tədbirlərin keçirilməsi ilə bağlı təşkilatı və texniki bazanın mövcudluğu bunun əyani göstəricisidir. Ölkəmizdə idman tədbirlərinin yüksək səviyyədə keçirilməsi və ədalətli şəkildə baş tutmasının nəticəsidir ki, Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev Ümumdünya Ədalətli Oyunlar Komissiyası tərəfindən, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə isə Avropa Ədalətli Oyunlar Komissiyası tərəfindən yüksək mükafatlara layiq görüldülər.

"Formula 1" yarışının Azərbaycanda keçirilməsinin daha üç il uzadılması da Azərbaycanın Qran-Priyə uğurla ev sahibliyi etməsinin göstəricisi kimi dəyərləndirildi. "Formula 1" Qran-Prisinin Bakıda 2023-cü ilədək keçirilməsinə dair müqavilənin imzalanması ölkənin iqtisadiyyatına müsbət təsiri ilə yanaşı, yerli şirkətlər üçün də yeni imkanların açılması deməkdir.

Azərbaycan növbəti dəfə də "Formula 1" Azərbaycan Qran-Prisinə uğurla ev sahibliyi edəcək. Hər zaman olduğu kimi yüksək təşkilatçılıq ilə öz sözünü deyəcək. Yarışın keçiriləcəyi ərazilərdə bütün təhlükəsizlik tədbirləri görüldü və böyük bir ərazini əhatə edən kompleksdə yarışa nəzarət binası təşkil olunub.

Bakı bütün iştirakçı və qonaqları, hər zaman olduğu kimi, növbəti tədbirdə də ev sahibi olaraq yüksək səviyyədə qarşılayaraq, yarışını uğurla yekunlaşdıracaq.

Bu dəfə də Bakı dünya tamaşaçılarına və şəhərimizin qonaqlarına maraqlı idman yarışını təqdim etməklə yanaşı, Azərbaycanın belə mötəbər yarışlara uğurla ev sahibliyi etdiyini nümayiş etdirəcək. "Formula-1" tamaşaçıları ölkəmizdə gedən inkişaf proseslərinin şahidi olacaqlar. Ölkəmizə gələn əcnəbi qonaqlar burada yaradılan infrastruktur, bütün sahələrdə tərəqqini, nadir arxitekturanı, ölkənin qədim tarixi və zəngin çoxəsrlik mədəniyyətini, həmçinin sabitliyi və təhlükəsizliyi öz gözləri ilə görə bilərlər. Bütün bunlar dövlət başçısı Prezident İlham Əliyevin ölkənin kompleks şəkildə inkişafına dair uzaqgörən və müdrik strategiyası ilə bağlıdır. Əminliklə demək olar ki, Zəfər qazanmış Azərbaycan özünü dünyada təsdiq edən zəngin və güclü dövlətdir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Bu yollar 30 ilə yaxın idi ki, sahibinin addımına həsrət idi. Ot, çayır basmışdı, həsrət gülü bitmişdi bu yollarda. Sovetlər birliyinin əsarətində olduğumuz dövrlərdən onsuz da baxımsız olan bütün yollarımız kimi, Şükürbəyli yolları da 27 illik işğal hicranından daha da miskin vəziyyətə düşmüş, daşçınqıl bu yolların izini itirmişdi. Düşmən tapdığı altında inləyən yollar doğmasını gözləyirdi. Gəlib onu azad etmələrini, bağrını addımları ilə sevincirməklərini gözləyirdi. Oğullarını, əsgərini-xilaskarını gözləyirdi. Bu yollar azadlıq istəyirdi. Vətənə gedən yollara qoşulub anası Azərbaycana çatmağı diləyirdi. Və həmin günü səbrsizliklə hər an gözləyirdi. Qarabağın hər dağı, daşı, dəresi, düzü, min bir səmtə şəxələnmiş yolları kimi, Cəbrayılın Şükürbəylisinin yolları da o günü gözləyirdi...

Arzular gerçək oldu

2020-ci il 4 oktyabr. Cəbrayıl rayonunun tərkibində olan Şükürbəyli kəndi 27 illik işğaldan sonra Prezident, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Milli Ordusu tərəfindən azad edildi. Bu tarix bir qərinəyə yaxın ayrılığın bitdiyi an oldu. 30 ilədək gözləri yollarda qalan Cəbrayılın onlarla kəndi kimi, Şükürbəyli də azadlığın gəlib çatdığını duydu. Düşmənin maşın-texnikasının məhv edilməsi, onların geri çəkilməsi ilə kəndlərimiz bir-bir alındı. Sentyabr ayının 27-dən noyabrın 7-dən Cəbrayıl rayonunun kəndləri ardıcıl şəkildə azad edildi.

Cəbrayılın da, onun bu gün sinəsindən Qarabağın hər tərəfinə yollar şırımlanan Şükürbəylisi də azadlığına qovuşdu. Yüzlərlə igid oğullarımız Cəbrayıl uğrunda günlərlə göyüşdü, şəhid oldular. Lakin bu torpaq-şərəf, namus məsələsinə son qoydular. Şərəfimizi xilas etdilər. Düz 27 il əvvəl buradan silah gücü ilə zorla çıxarılan minlərlə soydaşlarımızın qisasını aldılar. Evlərini, həyat-bacalarını, mal-dövlətlərini burada qoyub illərlə qaçqın, köçkün adı ilə yaşayan, işğalın ilk illərində olmazın çətinlikləri ilə üz-üzə qalan insanların qisasını aldılar. Yurd yerlərinə həsrət qalan, qəribçilikdə dünyasını dəyişən, bir daha Cəbrayılı görə bilməyən insanların qisasını aldılar.

1990-cı illərin odlu-alovlu günlərində Birinci Vətən Müharibəsində həyatını itirən yüzlərlə azərbaycanlı bacı-qardaşlarının qisasını aldı ordumuz. Qəbirliəri bu torpaqlarda qalan, ruhları övladlarını, yaxınlarını gəzən, hər Novruz onların yolunu gözləyən cəbrayılıların qisasını aldılar.

"Qisas qiyamətə qalmaz",- deyiblər. Nə düşündürdü ki, düşmən? Elə bildirdi ki, 90-cı illərdə olduğu kimi havadarları yenə arxalarında durub onların güclü bir "dövlət" olduqlarını nümayiş etdirəcəklər? Bəli, bu dəfə də durdu havadarları arxalarında. Lakin bu dəfə düşmənin qarşısındakı Azərbaycan ordusu tamamilə başqa gücə malik bir ordu idi. 90-cı illərin torpaqlarımızı satan rəhbərlərinin başsız buraxdığı ordu deyildi. Ötən 17 ildə tamamilə möhkəmlənən, hər an güclənməsi diqqətdə saxlanılan ordu idi. Bu ordunun Sərkərdəsi isə bu ölkənin rəhbəri, fəaliyyətini işğal altında olan torpaqların bir gün xilasını üçün beynəlxalq aləmdə ardıcıl şəkildə işlər görməyə həsr edən dövlət başçısı idi.

Elə bütün bu səbəblərdən də Qarabağ azad oldu. Minlərlə insanın, bütövlükdə xalqın arzuları gerçək oldu.

Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut

Şükürbəyliyə uzanan yollar...

avtomobil yolu qürur yoludur

44 günlük İkinci Vətən Müharibəsindən dərhal sonra azad olunmuş torpaqlarda sürətli quruculuq işləri aparılır. Bu işlərin əsasını isə yol infrastrukturunu təşkil edir. Çünki abadlığa gedən yol elə yollardan başlanır. Elə Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu da belə nəhəng layihələrdəndir. Bu yol həm də qürur yoludur. Qarabağın hər tərəfi-

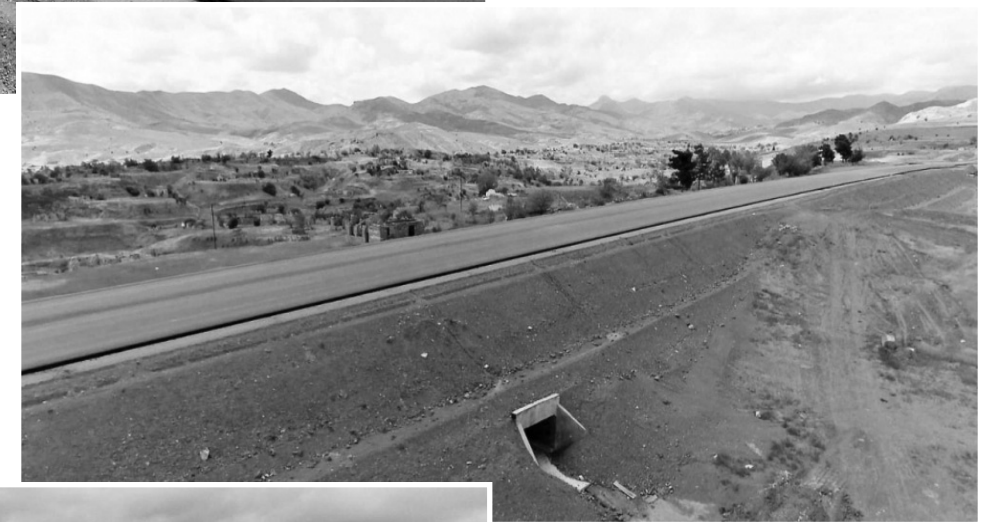
nə, oradan isə Vətənə aparan qürur yolu...

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində dövlətimizin başçısının tapşırığı ilə icra olunan yol infrastrukturunu layihələrindən biri olan Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun tikintisi gözlərimiz önündədir. Bu böyük infrastruktur layihə sürətlə həyata keçirilir, yolda işlər böyük vüsətlə davam etdirilir.

Yol öz başlanğıcını Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolunun Cəbrayıl rayonu Şükürbəyli kəndindən keçən hissəsindən götürməklə Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsinə qədər uzanır. Yolun uzunluğu 39,7 kilometrdir. Avtomobil yolu Qarabağın inkişaf planı nəzərə alınmaqla 4 hərəkət zolaqlı olmaqla I texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Yolun hərəkət hissəsi 14 metr təşkil edir.

Artıq yolboyu 14 kilometrlik hissədə asfalt-beton örtüyünün döşənməsi və süni qurğuların inşası yekunlaşmaq üzrədir. 25,7 kilometrlik hissədə isə I texniki dərəcəyə uyğun 21,5 metr enində yol yatağının və yol əsasının inşası, yol yatağı hazır olan hissələrdə yol əsasının tikintisi və hamarlayıcı lay asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri icra olunur.

Yolun normativ eninin alınması üçün müəyyən hissələrdə qaya tipli suxurlar me-

hissəsini təşkil edir. Tarixən Azərbaycanın mühüm ticarət mərkəzlərindən olan Dərbənd, Şamaxı, Gəncə, Bərdə, Ərdəbil, Qəbələ, Naxçıvan, Təbriz və sair kimi şəhərlərin karvan yolları üstündə bir çox körpülər salınmışdı.

Forma, quruluş və tikintisinə görə Azərbaycandakı körpülər bir-birindən kəskin şəkildə fərqlənir. Bunu qədimdən bu günümüzdək gəlib çıxan körpülər təsdiq edir. Həmin körpülərə Cəbrayıl rayonu ərazisində, Araz çayının üzərindəki 11 və 15 aşırımlı Xüdaferin körpülərini, Qazax rayonunda Xramçay üzərindəki Sınıq körpünü, Gəncə çayı üzərindəki Gəncə körpülərini, Əlincə çayı üzərindəki Naxçıvan körpülərini misal göstərmək olar.

Beləliklə körpü qədimliklə müasirliyi birləşdirən vasitədir. Elə Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu üzərində salınan körpülər də məkan etibarilə qədim, zaman etibarilə müasir körpülər olacaq, bu böyük ərazidə gediş-gəlişinin rahatlığına xidmət etməklə yanaşı, həm də neçə-neçə ticarət mərkəzlərini bir-biri ilə birləşdirəcəkdir.

Hazırda Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun 2, 19, 20, 27, 31 və 39-cu kilometrlik hissələrində 6 avtomobil körpüsü-

nün inşası da layihə üzrə davam etdirilir. Artıq 2,19 və 39-cu kilometrde inşa olunan körpülərin tikintisi sona çatmaq üzrədir. Körpülərdən biri Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolu ilə kəsişmədə layihələndirilib. Bununla da sözügedən avtomobil yolundan magistral yola rahat giriş-çixış təmin olunacaq.

Bu yollar minlərlə sakini yurd-yuvasına qaytaracaq

Bu yollar Qarabağda salınan digər yollarla qol-boyun olaraq 30 il işğal altında qalan bu əzəli torpağımıza anası Azərbaycanla görüşməyi nəsb edəcəkdir. Bu yollar minlərlə sakini yurd-yuvasına qaytaracaqdır. Onların hər biri bu gün Qarabağda həyata keçirilən böyük quruculuq işlərini anbaan izləyirlər. Onların hər birinin gözü bu gün Qarabağın ayrı-ayrı bölgələrindən çəkilən yollara dikilib. Bu yolların nə zaman onları ata-baba ocaqlarına aparacağını böyük məhəbbətlə gözləyirlər. 30 il səbr kasaları daşan insanlar hər an yurd-yuvalarına qayıtmaq əlovu ilə yanırırlarsa, artıq ötən hər günün onları bu torpaqlara qayıtmasını yaxınlaşdırdığını çox yaxşı bilirlər. Bilirlər ki, onların təhlükəsizliyi dövlətimizin bugünkü siyasətinin əsas prioritetidir. Onlar tamamilə təhlükəsiz şəraitdə öz evlərinə qayıdacaqlar.

30 ildə torpaqlarımızın üstü kimi, altı da düşmənin pis niyyətinin qurbanı olub. Bu səbəbdən də necə ki, bu əzəli torpaqların üstü yağdan, onun əməlidən xilas edildi, altına sirayət edən pisliklər də təmizlənir.

Yollar salınır, abadlıq işləri görülür ki, sakinlər doğma ocaqlarında əvvəlkindən də gözəl mənərə ilə qarşılaşsınlar, rahat şəkildə yaşaya bilsinlər. Salınan bütün yollar, eləcə də Şükürbəyliyə uzanan yollar Qarabağda qayıtmağımız üçündür. O qayıdış isə çox yaxındadır...

xanizmlə kəsilərək, həmçinin çətin relyefə malik dağlıq ərazidən keçən yolun layihə eninin alınması üçün dağların partladılması üsulu ilə yeni yol yatağı inşa edilir. Yol boyunca suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə nəzərdə tutulan 37 dairəvi boru üzrə 85 faiz, 9 düzbucaqlı su keçidi üzrə 95 faiz, tikilən yolun ətraf mühitə, o cümlədən faunaya mənfi təsirini azaltmaq məqsədilə 7 yolaltı keçid üzrə 93 faiz, ehtiyat keçidləri üzrə isə 80 faiz tikinti işləri icra olunub.

Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu işğaldan azad edilmiş Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının ərazisindən keçir. Avtomobil yolu Hadrut qəsəbəsi və Cəbrayıl şəhəri də daxil olmaqla sözügedən rayonların 20-yə yaxın yaşayış məntəqəsini əhatə edir.

Tikinti işləri "İnşaat Norma və Qaydaları"nın tələblərinə əsasən, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyinin birbaşa nəzarəti altında həyata keçirilir. Yolun tikintisinin 2023-cü il ərzində yekunlaşdırılması planlaşdırılır.

Avtomobil yolu üzərində 6 körpü inşa edilir

Azərbaycanın qədim keçmişinə yol salan körpülər tarixi mədəniyyətimizin mühüm bir

Mətanət MƏMMƏDOVA

Ərdoğanın qərarı qətidir!

"Expressen": "Türkiyə İsveçin müdafiə nazirinin istefasını tələb edir"

Məlum olduğu kimi, Türkiyə İsveçin və Finlandiya-nın NATO-ya üzv olmaları üçün etdikləri müraciətlərinin qarşısını alır və haqlı olaraq bəyan edir ki, bu ölkələr Türkiyə dövlətinin maraqlarına zidd olan siyasətlər yürüdür, xüsusilə, ölkənin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə xələl vurmağa cəhd edən PKK-YPG terror təşkilatlarına aşkar dəstəklər nümayiş etdirirlər.

Əbəs deyil ki, İsveç mətbuatı da artıq bu barədə yazır, üstəlik, Ankaranın ölkənin müdafiə naziri Peter Hultkvistin istefaya get-

də xatırlaya bilərik:

* Türkiyənin regional və qlobal hadisələrə prinsipial münasibəti bəzi kənar müşahidəçiləri narahat edir.

* Türkiyə tələbləri yerinə yetirilməyincə qədar NATO-nun genişlənməsi istiqamətindəki mövqeyini dəyişməyəcək.

* Qərbin özü üçün yaratdığı təhlükəsizlik sistemi dağılmağa başlayıb.

* Bizim uzun illərdir ki, BMT-nin yenidən formalaşdırılması vacibliyi barədə sürdüymüz təkliflər və verdiyimiz proünozlar özünü doğruldur.

* Dünya daha 5-dən ibarət deyil. İndi onların özləri bu barədə danışmağa başlayıblar. Onlar BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının yenidən formalaşdırılması barədə danışırlar. Onlar bizim dediyimizə gələcəklər.

Bütün bu realiaqlar həm də belə bir nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, Türkiyə dövləti artıq regional gücdən beynəlxalq gücə çevrildiyini çoxsaylı siyasi gedişləri və qətiyyətli qərarları ilə sübuta yetirib. Rəsmi Ankarada bu mövqeyini saxlamaqla yeni global hərbi-siyasi və iqtisadi lider olduğunu çoxdan isbatlayıb.

Rövşən RƏSULOĞ

qeyd edib.

Qəzet xatırladır ki, İsveçin müdafiə naziri Hultkvist 2011-ci ildə PKK-nın Burlenqədə keçirdiyi tədbirinə qatılıb. Ötən il isə o, YPG-nin baş komandanı Abdi Şahinlə görüşüb. Eyni zamanda bildirilir ki, Hultkvistin müavinlərindən biri olan və tez-tez PKK təmsilçiləri ilə görüş keçirən Evin Çetin İraqda olarkən PKK-nın İran filialı kimi qeydə alınmış PJAK terrorçuları ilə halay çəkib, rəqs edib. O, məhz bu informasiyanın sızdırılmasından sonra istefaya göndərilib.

Bu hadisənin səhəri günü isə mətbuata belə bir informasiya sızdı ki, Hultkvist 2011-ci ildə PKK təmsilçiləri ilə görüşü zamanı terror təşkilatının həbsdə olan lideri Abdullah Öcalana təriflər yağdırıb.

Beləliklə, hazırkı məqamda Tür-

kə (Finlandiya) NATO sıralarında görmək istəməməsini anlamaq heç də çətin deyil. Belə ki, bundan əvvəl, məhz Finlandiyanın da adıçəkilən terror təşkilatına yuva qurması faktları ortaya çıxarılmışdı. Və məhz bundan sonra Ərdoğan qətiyyətli tələblərini bəyan edərək bu ölkələrin terror təşkilatına dəstəklərindən əl çəkmələrinin vacibliyini vurğulamışdı. Əsli-nda, PKK-PJK tipli terror təşkilatlarına görə NATO-ya üzvlük imkanlarını itirmələri yerinə həmin ölkələr yekun nəticə çıxarmağa məhkumdurlar. Onlar bir halda ki, sərhədlərində Rusiya təhlükəsini görürsə, məhz öz ölkələrinin təhlükəsizliyini təmin etməlidirlər, terrorçuların deyil!

Ərdoğan isə, öz növbəsində, məlum tələblərini önə sürüb və bu əsnada biz Türkiyə Prezidentinin bütövlükdə Qərblə bağlı fikirlərini

ki-yənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın danılmaz faktlar əsasında İsveçi (eləcə

məsi tələbində haqlı olduğunu dolayı yolla təsdiqləyir.

"Türkiyə istəyir ki, İsveçin müdafiə naziri Peter Hultkvist PKK-YPG təmsilçiləri ilə görüşünə görə vəzifəsindən uzaqlaşdırılsın", deyərək "Expressen" nəşrinə yaxın olan mənbə Türkiyədəki hərbi nümayəndələrlə görüşü zamanı belə bir nəticəyə gəldiyini

ki-yənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın danılmaz faktlar əsasında İsveçi (eləcə

"İçimizdəki xainlər daha çox qazanmağa çalışırlar"

"Artıq heç kəsə sirr deyil ki, dünyada tək cə güclü dövlətlər deyil, güclü beynəlxalq qurumlar da ayrı-ayrı kiçik dövlətləri öz nüfuz dairələrinə salmağa çalışırlar. Hətta artıq tele-seriallarda bu mövzu çox geniş şəkildə, bir az da bədiiləşdirilərək dünya insanların diqqətinə çatdırılır. Türkiyənin TRT-1 telekanalında yayımlanan "Təşkilat" dizisində biz belə güc mərkəzlərinin ölkələri təsiri altına almaq üçün nələrə əl atdıqlarının şahidi oluruq". "Azadlıq Hərəkatçılar Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov da "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, indi həmin güc mərkəzlərinin diqqəti, əsasən Qafqaz regionuna yönəlib:

"Burada tamamilə müstəqil siyasət yürüdən, heç kimin deyil, yalnız öz dövlətinin və xalqının maraqları baxımından siyasət formalaşdırın və onu uğurla reallaşdırın bir Azərbaycan var. Mənim qətiyyətim şübhəyə yoxdur ki, bu gün Ermənistanla Azərbaycan arasında reallaşmaqda olan sülh danışıqları həmin gücləri ciddi narahat edir və bu danışıqları pozmaq üçün hər iki dövlətin içində qarşıdurma, çaxnaşma, kaos yaratmağa cəhd edir. Ermənistanla buna nail olsalar da, Azərbaycan iqtidarının xalqın arzu və istəklərinə uyğun siyasət yeritməsi ilə əlaqədar bunu reallaşdırma bilmirlər. İndiyə kimi bütün fəaliyyətləri fiaskoya uğrasa da,

Qafqazda dinclik, barış yaranacağı təqdirdə bu regiona təsir imkanlarının tamamilə sıfırlanacağını yaxşı bilirlər. Odur ki, hər vasitə ilə bunun qarşısını almağa çalışırlar. Belə də ən yaxşı vasitə ölkədəki haram sūd əməni mənşəyi şübhəli adamlardan yararlanmağa çalışırlar. Əvvəllər də bu üsullardan isti-

fadə etmək istəyiblər, indi də yenidən həmin adamları hərəkətə gətirməyə çalışırlar".

T.Novruzov onu da bildirdi ki, millilikdən tamamilə uzaq "Milli Şura" adlanan qurum da, AXCP, Müsavat kimi siyasi təşkilatlar da bu baxımdan onlar üçün əlverişli qurumlardır: "Çünki həmin qurumları idarə edənlər birbaşa pula, var-dövlətə milli dəyərləri ayaqlar altına alan, "Təşkilat"dakı ildırım-lardır. Belələri milyonlar əldə etmək üçün ağa qara deməkdən, göydəki günəşin varlığını danmaqdan belə çəkinməyən buqələmunlardır. Amma əminəm ki, ağla qararı rahat ayırd edə bilən, göydəki günəşin mövcudluğunu qeyd-şərt-

siz qəbul edən yetkin bir xalq olaraq həmin qüvvələrin də, onların içimizdəki qulbəçələrinin də arzularını yenə gözlərində qoymağa qadırık. Yenə bir türk serialından sitat yadıma düşdü. "Dastan" dizisində Alpaqut xanın sözləridi: Türklər xarici düşmənləri əzməyi yaxşı bacarır. Amma içimizdəki xainlər hər zaman bizə düşmənlərimizdən də bəter zərbələr vurur! İçimizdəki xainləri əzmək və rellsler üzərində iti sürətlə irəliləyən qatarın - Azad, Müstəqil Azərbaycanın irəliyə doğru sürətini azaltmaq istəyənlərin arzularının gözlərində qalacağına əminəm. Çünki indi xalq 90-cı illərin əvvəllərindəki xalq deyil. Nə yazıqlar ki, həm xaricdəki qüvvələr, həm də içimizdəki xainlər bunun fərqində olmaq istəməirlər. Çünki ortada kifayət qədər iri məbləğlər var, həm də oradan daha çox qazanmağa çalışır. Burunlardan gələcək, inşaAllah!"

Gülyana

Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatı tərəfindən yerli təşkilatın qərargahında 15 İyun - Milli Qurtuluş Gününün 29-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirildi. Tədbirdən öncə Ulu Öndər Heydər Əliyevin büstünün önünə gül dəstələri qoyuldu. Tədbir əvvəlcə Azərbaycan Dövlət Himninin səsləndirilməsi və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərin ruhunun 1 dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başladı. Sonra tədbir iştirakçıları Ümummilli Lider Heydər Əliyev haqqında filmə tamaşa etdilər.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri Azər Süleymanov tədbirdə çıxış edərək Milli Qurtuluş Gününün tarixi əhəmiyyətindən, müstəqil dövlətimizin qurulmasında və möhkəmlənməsində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən danışdı. Qeyd olundu ki, Azərbaycan xalqı birləşərək ölkəni bürümüş acınacaqlı vəziyyətə qarşı məntiqli, iradəli gücünü ortaya qoymuş, təkidlə Ümummilli Liderin hakimiyyətə qayıdışını tələb etmişdir. 1993-cü ilin iyun ayında ölkədə böhran ən acınacaqlı həddə çatmışdı. Bu anda xalqı vətəndaş qarşudurmasından, səfalətdən, ölkəni parçalanmaq təhlükəsindən xilas etmək gücündə olan bir insan - Heydər Əliyev xalqına və dövlətinə sahib çıxdı. Ulu Öndər uzaqgörən və müdrik siyasəti ilə xalqımızı və dövlətimizi düşdüğü ağır vəziyyətdən xilas etdi. Heydər Əliyev belə bir ağır məsuliyyəti üzərinə götürərək hakimiyyətə qayıdı və Azərbaycan xalqını düçar olduğu böhranlı vəziyyətdən xilas etdi.

Sonra çıxış edən Nəsimi rayon icra başçısı Asif Əsgərov 1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycanda yaranmış kəskin ictimai - siyasi vəziyyət və kriminal şəraitin ölkəni iflic vəziyyətə salmasından danışaraq, həmin dövrdə vəziyyətin son dərəcədə təhlükəli xarakter aldığı, ciddi siyasi hakimiyyət böhranının yarandığını, ölkənin fəlakət qarşısında qaldığını bildirdi. Qeyd olundu ki, həmin dövrdə Heydər Əliyev kimi qətiyyətli, dünya miqyasında tanınan və xalqı öz arxasınca aparmağa qadir olan Lider hakimiyyətə gəlməyədi hadisələr olduqca təhlükəli və

YAP Nəsimi rayon təşkilatında Qurtuluş Gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib

gərgin bir məcrada davam edə bilərdi. Xalqını sonsuz məhəbbətlə sevən Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev bütün həyatını, zəngin dövlətçilik təcrübəsini Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə, onun inkişaf etmiş sivil dövlətlər səviyyəsinə yüksəlməsinə həsr etmişdir. Heydər Əliyev siyasi kursunun bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev tərəfindən inamla və uğurla davam etdirildiyini bildiren natiq çıxışında böyük əminlik hissi ilə bildirdi ki, müstəqil Azərbaycan Ümummilli Lider Heydər Əliyev ideyaları işığında möhtərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yüksək zirvələr fəth edəcəkdir.

YAP Veteranlar Şurasının üzvü, akademik Əhliman Əmiraslanov çıxış edərək vurğuladı ki, XX əsrin sonlarında, xüsusilə SSRİ-nin dağılması ərafəsində və müstəqilliyimizin ilk illərində xalqımızın başına açılan müsibətlərin səbəbi məhz milli rəhbərimizin olmaması idi: "Hakimiyyətə qayıdıcı

dan sonra həyata keçirdiyi islahatlar, yeritdiyi siyasət nəticəsində Azərbaycanı bütün dünyaya tanıdan Ümummilli lider xalqımızın öz seçimində yanılmadığını sübut etdi. Se-

vindirici haldır ki, Dahi Öndərin əsasını qoyduğu ideyalar bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir, Azərbaycan xalqı onun rəhbərliyi altında xoşbəxt gələcəyə doğru qətiyyətlə addımlayır".

Daha sonra çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Mərkəzi Aparatında Siyasi təhlil, maarifləndirmə və seçkilərlə iş şöbəsi müdirinin müavini Asim İmaməliyev çıxış edərək bildirdi ki, 1993-cü ildə ölkəmizdə kaos və anarxiyanın hökm sürdüyü günlərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdması nəticəsində ictimai-siyasi sabitlik bərpa olunmuş, vətəndaş müharibəsinin qarşısı alınmışdır. Bu tarixi gün, eyni zamanda, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin xilas günüdür. Daha sonra "91"-lərin nümayəndəsi Hacı Hacıyev Ulu Öndərin ölkəyə rəhbərlik etdiyi illərdə əldə olunmuş nailiyyətlərdən söhbət açdı. O, Ümummilli Liderin hakimiyyətə qayıdışı ilə dağılmaqda, məhv olmaqda olan Azərbaycanda yeni bir dövrün başladığını bildirdi. Qeyd etdi ki, buna görə də 1993-cü il iyunun 15-i Azərbaycanın tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuşdur.

Tədbirin sonunda Yeni Azərbaycan Par-

tiyası Nəsimi rayon təşkilatının ictimai və siyasi həyatında xidmətləri olan bir qrup şəxsə diplomlar təqdim edildi.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

YAP Yasamal rayon ərazi ilk partiya təşkilatında hesabat-seçki iclası keçirilib

Respublikasının müstəqilliyi, ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda canından keçmiş Şəhidlərimizin əziz xatirələri dərin ehtiramla bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. İclası giriş sözü ilə açan Akademik Murtuza Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun icraçı direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Məhəmməd Babanlı qeyd edib ki, zamanın sınaqlarından uğurla çıxan Yeni Azərbaycan

əsaslanan ən güclü siyasi təşkilatdır.

Çıxış edən YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Yeni Azərbaycan Partiyası dünəninin, bu günün və gələcəyin partiyasıdır" tezi bütün dövrlər üçün öz aktuallığını qorumaqla yanaşı, partiyanın gələcək inkişaf yoluna işıq salır. Gələcəyə doğru inamla irəliləyən Yeni Azərbaycan Partiyası Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin daha da qüdrətlənməsi istiqamətində ciddi səylər göstərir. Az Çıxışlardan sonra H.Cavid pr. 113" ünvanında yerləşən (Akademik Murtuza Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutu) ərazi partiya təşkilatının görülen işlər barədə hesabatı dinlənilib. Hesabatı dinləyən ərazi partiya təşkilatının üzvləri təşkilatın fəaliyyətini qənaətbəxş qiymətləndiriblər. Daha sonra səsvermə nəticəsində ərazi partiya təşkilatının sədri Afət Cavanşirova, sədr müavini isə Arzu İsmayılova seçilib. Ərazi partiya təşkilatının seçilmiş sədr və sədr müavini göstərilməsi etimada görə təşəkkürlərini bildiriblər. Sonda təşkilatı məsələlər barəsində fikir mübadiləsi aparılıb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

YAP Yasamal rayon təşkilatının "H.Cavid pr. 113" ünvanında yerləşən (Akademik Murtuza Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutu) ərazi ilk partiya təşkilatında hesabat-seçki iclası keçirilib. İclasda YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev, YAP Yasamal rayon təşkilatının məsləhətçisi Aytəkin Əhmədova Akademik Murtuza Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun icraçı direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Məhəmməd Babanlı və

institutun əməkdaşları iştirak edib. İlk öncə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycan

Partiyası ölkəmizdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin siyasi və dövlətçilik təcrübəsinə

Şəhid Süleyman Şirəlizadənin doğum günü qeyd olunub

Oğuz rayonu Padar kənd Şəhidlər xiyabanında YAP Oğuz rayon təşkilatının fəalları, Oğuz rayon icra Hakimiyyətinin əməkdaşları, şəhid ailələri, qazilər, kənd sakinləri və məktəblilərin iştirakı ilə Şəhid Süleyman Şirəlizadənin anım mərasimi keçirilib. Şəhid Süleyman Şirəlizadə 2001-ci ilin bu günü, Oğuz rayonunun Padar kəndində anadan olub.

Vətən müharibəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri kimi iştirak edib. Şəhadətindən sonra, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif olunub. Cənnətdəki doğum günün mübarək, ruhun şad olsun! Allah cismən yoxluğunda ailənə səbr versin, Şəhidimiz!

Zümrüd BAYRAMOVA

4 iyun: Hərbi çevriliş cəhdi niyə və necə baş verdi?

1993-cü ilin iyun hadisələri Azərbaycan tarixinə ən qalmaqallı proseslərdən biri kimi düşüb. Məhz həmin hadisələrin məntiqi nəticəsi olaraq ölkəmiz xaosdan, xalqımız vətəndaş müharibəsindən qurtuldu. Bəs 29 il əvvəl Gəncədən başlayan proseslər nədən qaynaqlanmışdı? Bu haqda çox yazılıb, rəylər verilib. Biz də bu hadisələrin şahidi olduğumuzdan öz prizmamızdan bir baxış ortaya qoymağa çalışacağıq.

Əslində, 1993-cü ilin iyun hadisələrinə 3 istiqamətdə yanaşmaq lazımdır. Burada siyasi, iqtisadi və hərbi istiqamətlərdə mülahizə yürütmək vacibdir.

Sosial-iqtisadi faktorların rolu

AXC hakimiyyətə gəldikdən sonra ölkədə sosial-iqtisadi vəziyyət xeyli pisləşmişdi. Artıq 1993-cü ilin başlanğıcında Azərbaycanda büdcə kəsiri 10%-ə çatmışdı. Bu o demək idi ki, ölkəmizdə büdcə kəsiri 100 dəfə artmışdı. Bu isə, olduqca təhlükəli bir hal idi, çünki onsuz da cüzi məbləğdə olan büdcə sürətlə boşalırdı.

Emissiya ümumi gəlirlərin 50%-ə gəlib çatdı. Bankların kredit faizi birdən-birə 250 faizə yüksəldi. İnflyasiya faizi 1800-ə çatdı. Ən təhlükəlisi isə o oldu ki, bütün kreditləri bank faizləri ilə qapatmağa başladılar.

Ölkədə xarici ticarət dövriyyəsi 60 faiz aşağı düşdü və iqtisadi cəhətdən dövlət çökdü. Minlərlə zavod, fabrik, istehsal müəssisələri, aqrar təsərrüfatlar bağlandı, nəticədə işsizlik və yoxsulluq sürətlə artdı, ölkədən xaricə kütləvi axın başlandı.

Əhalinin vəziyyəti son dərəcə ağırlaşmış, dövlətin fəaliyyətini saxlaya biləcək qədər belə büdcə formalaşmırdı. Ölkəni xaos tam bürüdü, dövlət aparatı iflic oldu, cəbhədə uğursuzluqlar baş aldı. Bütün bunlar göstərir ki, burada sosial-iqtisadi böhranın rolu danılmazdır. Bu ağır problemlər hərbi çevriliş cəhdi zamanı xalqın hakimiyyəti dəstəkləməməsinə səbəb oldu.

Siyasi faktorların rolu

Siyasi aspektdən yanaşdıqda isə, hakimiyyətin daxilində qruplaşmalar və qarşıdurmaların yaranması kəskinləşmişdi. Hakimiyyət daxilində həmin parçalanmış qüvvələrin liderlərini hakimiyyətə gətirmək uğrunda mübarizə gedirdi. Beləliklə, hakimiyyət daxilində özbaşınalıq yarandı və sonda bütün komanda məşlubiyyətə uğradı.

Həmin vaxt ölkənin 4 "prezidenti" var idi. Birmənalı şəkildə daxili işlər naziri kimi İsgəndər Həmidov prezident Əbülfəz Elçibəyi heç eşitmirdi. Hətta Rəhim Qaziyev müdafiə naziri, İsa Qəmbər isə Ali Sovetin sədri kimi ona qulaq asmırdı.

AXC-nin ən böyük səhvlərindən biri də o oldu ki, Soçi danışıqlarında qərara alındı ki, Kəlbəcər ermənilərə verilsin, guya bununla Qarabağ məsələsi beynəlxalq müstəviyə çıxarılacaqdı. Bu addı-

mın nə qədər böyük cinayət olduğu indi daha aydın dərk olunur.

Kəlbəcər ermənilərə təhvil verildəndən sonra yeni hökumət müəyyənləşdirildi. Hakimiyyət daxilində 3 yerə bölünmüş qüvvələr arasında mübarizə başlandı.

Elçibəy tərəfində olan qüvvələr olduqca zəif idi. Prezident özü isə komandanı idarə etmək iqtidarında deyildi. Daxili gərginlik azmış kimi, Azərbaycana təsir rıçaqları son dərəcə güclü olan İranı və Rusiyanı qıcıqlandıracaq bəyanatlar yağdırılırdı.

Hakimiyyətin monolit olmaması öz təsirini göstərirdi. İsa Qəmbər hakimiyyəti bütövlükdə ələ keçirməyə cəhd edirdi. Bu istiqamətdə o ilk növbədə, prezidentin səlahiyyətlərinin bölüşdürülməsi, kon-

stitusiyanın 121-ci maddəsinin 7-ci bəndinin dəyişdirilməsi məsələsi gündəmə gətirmişdi. Bu maddəni dəyişdirdilər. Məqsəd o idi ki, prezidentə hər hansı bir şey olarsa, onun səlahiyyətləri parlament sədrinə keçsin. Lakin İsa Qəmbərin hazırladığı plan özünə qismət olmadı. Proseslər nəzarətdən çıxmış və hakimiyyət iflic olmuşdu.

Hərbi faktorların rolu

Hərbi cəhətdən, olduqca özbaşına bir vəziyyət yaranmışdı. Çox sayda özünümüdafiə batalyonları yaradılmışdı, kimin kimə tabe olduğu məlum deyildi. Müdafiə Nazirliyi kağız üzərində idi. Hər silahlı dəstə bir siyasi klanın mənafeyini qoruyur, özbaşına əməliyyatlar aparır, mənsub olduğu qruplaşmanın paytaxtda vəziyyəti pisləşəndə cəbhəni buraxıb Bakıya üz tuturdular.

Qısa desək, Bakıda aparılan

hakimiyyət davasına hər qruplaşma cəbhə bölgələrindən öz batalyonlarını çəkib gətirməklə dəstək verirdilər. Mitinglərdə boşboğazlıq edilən vaxtda ermənilər Qarabağda şəhər və kəndlərimizi ələ keçirmək, əhalini məhv etməklə məşğul idilər.

Hakimiyyət vahid nizami ordu yarada bilmədi, xaotik özünümüdafiə batalyonlarının hərəsi bir siyasətçiyə tabe idi və onun əmri ilə istənilən anda döyüş bölgəsindən geri çəkildirdi. Müharibə getdiyi bir dövrdə orduda xəyanətlər və hərbi cinayətlərin arası kəsilmirdi.

Hakimiyyət ordunun hərbi texniki bazasını gücləndirmək üçün mümkün imkanlardan istifadə edə bilmədi. Bir çox əməliyyatlar qeyri-peşəkar hazırlanmışdan böyük itkilərə və uğursuzluğa düçar oldu.

Hərbi çevriliş cəhdi necə baş verdi?

Gəncədə 1993-cü il iyun hadisələri vəziyyəti daha da ağırlaşdırdı. Burada hökumətə tabe olmayan Surət Hüseynov rəhbərlik etdiyi bir qrup zabitlə "hərbi birlik" yaratmışdı. 709 nömrəli hərbi hissə Müdafiə Nazirliyinə tabe olmurdu.

məyə məcbur oldular.

Bu ələ bir dövr idi ki, daşnakların "Böyük Ermənistan" yaratmaq niyyətləri, Azərbaycanı Qafqazın siyasi xəritəsindən silmək planları reallaşmaq üzrə idi. Azərbaycan torpağı etnik əlamətə görə parçalanmaq təhlükəsi qarşısında qal-

mışdı.

Ölkənin qabaqcıl adamları, ziyalılar, sadə əməkçilər böyük fəlakətin yaxınlaşdığını hiss edirdilər. Azərbaycan xalqı da nə qədər böyük təhlükənin astanasına gəlib çıxdığını anlağa başlamışdı.

Vətəndaş müharibəsindən xilas yolu necə tapıldı?

1992-ci il oktyabrın 16-da Azərbaycanın 91 nəfər nüfuzlu ziyalı Heydər Əliyevə Qurtuluş hərəkatına rəhbərlik etməsi barədə Ses qəzeti vasitəsilə rəsmi müraciət etdi. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) təşkil edildi. Ölkənin nüfuzlu ziyalıları Heydər Əliyevin ətrafında birləşdi.

Dövlətin dağılmaq üzrə olduğu gec də olsa nəhayət dərk edilən iqtidar son anda kömək üçün

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği: dövlət müstəqilliyimizin bərpasının 30-cu ili- Azərbaycan dövlətçiliyi müasir mərhələdə;" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyevə müraciət etdi və 1993-cü il iyun ayının 6-da onu Bakıya dəvət etdilər.

Ümummilli lider xalqın bu ağır günündə dəvəti qəbul edib iyunun 9-da Bakıya gəldi. O, öz həyatını təhlükə altına qoyaraq Gəncəyə getdi. Hadisələrin daha faciəli nəticələrə gətirib çıxarmaması üçün öz sözünü dedi. Xalq arasında çox böyük nüfuzu olan dahi siyasətçinin Gəncəyə səfəri vətəndaş qarşılıqlarının genişlənməsinin qarşısını aldı.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin Ali Sovetə sədr seçilməsindən bir neçə gün sonra prezident Əbülfəz Əliyev prezident postunu qoyub Bakını tərk etdi. Dövlət başçısı ölkəni uzaq və kiçik Kələki kəndindən idarə edəcəyinə qərar verdi. Lakin ölkədə siyasi proseslərin qaynar vaxtında, hökumət böhranının gərgin məqamında, iğtişaş və qarşıdurmaların vətəndaş müharibəsinə gətirib çıxarmaq üzrə inkişaf etməsi dövlətin idarəsini qüdrətli bir siyasətçinin əlinə almasını şərtləndirirdi.

İyunun 15-də Heydər Əliyev parlamentin sədri seçildəndən sonra ilk növbədə vətəndaş qarşılıqlarının qarşısını almağa, respublikada sabitlik yaratmağa, iqtisadi sferada sabitliyi təmin etməyə, cəbhədə real vəziyyəti qiymətləndirib, dövlətin hərbi qüvvələrini və müstəqil özünümüdafiə dəstələrini birləşdirib vahid mütəşəkkil ordu yaratmağa başladı.

Sonrası məlumdur. Azərbaycanda sabitlik yarandı, sosial-iqtisadi islahatlar keçirildi, atəşkəsdən sonra ordunun möhkəmləndirilməsinə başlandı. Bunların nəticələri bu gün aydın müşahidə olunur.

1997-ci ilin iyununda Milli Məclis Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçilməsi gününü- 15 iyunu bayram elan etdi. Həmin gün tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Ümummilli lider 4 iyun hadisələrinə belə qiymət vermişdi: "4 İyun hadisələri hakimiyyətdəkilərin fərasətsizliyindən və öz işlərini görə bilməməyindən başlayıb".

Həqiqətən də belə idi

Elçin Bayramlı

Uçuşların başlaması ölkəyə nə verəcək?

“İslamabad ilə hava yollarının açılması turistik baxımdan müsbət bir hadisədir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı Xalid Kərimli bildirib.

Onun sözlərinə görə, nəzərə alsaq ki, İslamabadla Azərbaycan arasında uzaq məsafə var. Bu cür hava yollarının açılması həmçinin Pakistandan Azərbaycana gələn turistlər və bizim vətəndaşların Pakistana getməsi üçün də əlverişlidir: “Əvvəllər insanlar Pakistana getsələr də, tranzitlərlə bu proses baş verirdi. Amma indi daha rahat şəkildə uçuşları əldə edə biləcəklər. Həmçinin bu, pul baxımından da biletlərin daha ucuz qiymətə əldə olunmasına gətirib çıxardacaq. Əlaqələrin daha da intensivləşməsi, biznes qurmaq istəyən şəxslərin işinin rahatlaşmasına da gətirib çıxardır ancaq birbaşa faydalar barədə danışmaq hələ tezdir. Çünki əməkdaşlıq çərçivəsində görülən işlər nəticəsində müəyyən faydalı və əhəmiyyətli faktorlar ortaya çıxacaq”.

Banuçiçək

Cennifer Lopez niyə ağladı

Xarici MTV kanalı tərəfindən kino və televiziya dünyasının ən yaxşılardan mükafatlandırılıb. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, Kaliforniyadakı Barker Hangardda təşkil edilən MTV mərasimində “Euphoria” serialı dörd mükafatla gecənin qalibi oldu.

“Hörümçək adam” filmi isə “Ən Yaxşı Film” və “Ən Yaxşı Performans” mükafatlarını aldı. ABŞ müğənnisi və aktrisası Cennifer Lopez “Mənimlə evlən” filmində oxuduğu mahnıya görə “Ən yaxşı mahnı” mükafatını qazanıb. O, həmçinin “Nəsil Mükafatı”na layiq görülüb.

Lopezin təşəkkür nitqi çox təsirli olub. O, mükafatı övladlarına və menecerinə həsr edib. O, səhnədən nişanlı Ben Affleki “Əzizim, naharda məni gözle” deyə səsleyib. Lopez “Hustlers” filmi Oskar mükafatına namizəd olmadığı üçün ağladı.

Ayşən Vəli

Levandovski: “Dostlarımdan ayrılıram”

“Bavariya”nın futbolçusu Robert Levandovski klubdan ayrılmaq istəyini açıqlayıb. Qol.az “Bayern&Germany”ə istinadən xəbər verir ki, 33 yaşlı hücumçu deyib: “Mən ayrılıram. Çünki həyatımda daha çox duyğu istəyirəm. Məni dinləmək istəmədilər. İcimdə nə işə söndü. Bunun öhdəsindən gəlmək mümkün deyil. Dostlarımdan ayrılıram. Onların bəziləri ilə uzun illər keçirdim. Hər gün bir-birimizi görürdük. Bu, əsl dostluqdur. Zədələrə və ağırlara baxmayaraq, oynamağa hazır olanda hər şeyimi sonuna qədər ortaya qoydum. Məncə, bu vəziyyətdə hər iki tərəfə uyğun həll yolu tapmaq lazımdır. Birtərəfli həll yolu olmamalıdır”.

Qeyd edək ki, polşalı forvard ötən mövsüm “Bavariya”nın heyətində bütün turnirlərdə 45 oyunda 50 qol vurub.

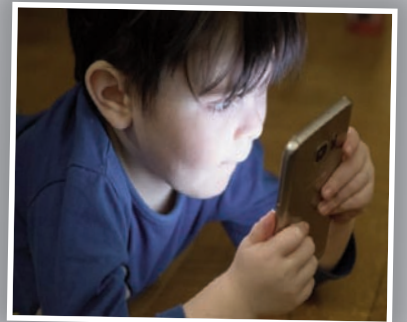
Erkən yaşdan telefon istifadəsi nə dərəcədə zərərli dir?

“Uşaqların telefon istifadə etmə səbəbi çox önəmlidir. Bu bir rabitə vasitəsidirmi? Oyunaqdır mı? Yoxsa uşağın tək məşğuliyyətidir? Bu çox önəmlidir”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında psixoloq Fidan Nizamova bildirib.

Onun sözlərinə görə, uşaqlara telefon istifadəsini qadağa etməyin tərəfdarı deyiləm çünki belə olan halda uşağda əksinə maraq və həvəs oyatmış olur: “Doğru istifadə etdikdə telefon- dan da fayda almaq olur. Bu gün biz bəzi hallarda ki- tabdan, qəzətdən çox telefon vasitəsi ilə maariflənmə bili- rik. Ona görə burada uşağın tərbiyəsi, maraqları, dünyagörüşü çox önəmlidir. Uşağa tele- fon verdikdən sonra deyil, telefonu ver- məmiş qədər tərbiyələndirmək lazımdır. Valideynlər uşağın telefon ilə oynamasından şikayət edərkən dü- şünməlidir ona baş- qa hansısa alternat- iv məşğuliyyət təklif edirmi? Uşağın çox za- man telefondan vaxt keçirmək üçün istifadə edir. Çünki məşğuliyyəti yoxdur darıxır.

Yetkinlik yaşına çat- mamış uşağın da əlbəttə isti- fade edə bilər amma əgər telefon onun 90% gününü təş- kil etsə. Telefon rabitə və ar- tıq eyləncə və mariflənmə vasitəsi- nə çevrilir”.

B.Hüseynli

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.
Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
“ƏLİNCƏ” AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ
CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 3220